

CONCEPT-STRUCTUURVISIE PLUSSENBELEID

(beleidskaders voor de grondgebonden veehouderij en voor de niet-grondgebonden veehouderij (Plussenbeleid))

(vervanging van paragraaf 4.2 uit de “Structuurvisie Berkelland 2025”, mede ter uitvoering van artikel 2.5.3.2, eerste lid, van de Omgevingsverordening Gelderland)

CONCEPT

1. Aanleiding

In de afgelopen jaren was het ruimtelijk beleid voor de niet-grondgebonden veehouderij gebaseerd op de reconstructieplannen die Provinciale Staten van Gelderland in 2005 vaststelden. Deze reconstructieplannen, waaronder het Reconstructieplan Achterhoek en Liemers, zijn met de vaststelling van de Omgevingsvisie Gelderland op 9 juli 2014 ingetrokken. Sindsdien heeft het provinciebestuur toegewerkt naar het opstellen van nieuw beleid voor de niet-grondgebonden veehouderij, terwijl de bouwblokregimes uit de Reconstructieplannen bleven gelden tot 1 januari 2016.

Het nieuwe beleid is vastgesteld via een aanpassing van de Omgevingsvisie Gelderland en de Omgevingsverordening Gelderland op 1 maart 2017. Daarbij is het beleid geformuleerd in de Omgevingsvisie en zijn in de Omgevingsverordening de verbindende bepalingen opgenomen die daarmee samenhangen. Inhoudelijk is het gebaseerd op het uitgangspunt dat groei van niet-grondgebonden veehouderij mogelijk kan worden gemaakt als een bedrijf investeert in maatregelen op het gebied van landschappelijke kwaliteit, milieu en dierenwelzijn die verder gaan dan waartoe het wettelijk verplicht is. Het staat bekend als het Gelders Plussenbeleid.

De provincie heeft in de Omgevingsvisie en in de Omgevingsverordening kaders benoemd die de Gelderse gemeenten (gezamenlijk) moeten uitwerken in een beleidsregel voordat zij via bestemmingsplanherzieningen of buitenplanse afwijkingen¹ kunnen meewerken aan uitbreidingen van een niet-grondgebonden veehouderij(tak). Volgens de Omgevingsverordening moet de gemeenteraad deze beleidsregel vaststellen in overeenstemming met de Omgevingsvisie Gelderland. Dit betekent dat de gemeenteraad in zijn beleid minimaal aandacht moet besteden aan een aantal aspecten die zijn genoemd in de Omgevingsvisie (paragraaf 3.9.10 van hoofdstuk 3 van de Verdieping Dynamisch Gelderland). Omdat het Plussenbeleid op provinciaal niveau is ingevoerd zonder overgangsrecht, geldt het ook voor aanvragen om omgevingsvergunning die al bij de gemeente waren ingediend vóór de vaststelling van het beleid door Provinciale Staten. Dit brengt met zich mee dat Plussenbeleid niet alleen relevant is voor de opstelling van bestemmingsplannen voor de gemeentelijke buitengebieden, maar ook voor de besluitvorming op inmiddels ingediende aanvragen om omgevingsvergunning waarvoor de geldende bestemmingsplannen leidend zijn.

Het vaststellen van nieuw gemeentelijk beleid voor de niet-grondgebonden veehouderij moet samengaan met intrekken van het tot nu toe geldende beleid dat gebaseerd is op de reconstructieplannen. Als dit niet gebeurt, ontstaan er immers tegenstrijdigheden in het gemeentelijk ruimtelijk beleid. Dit kan worden voorkomen door met het vaststellen van deze structuurvisie te bepalen dat zij paragraaf 4.2 van de geldende "Structuurvisie Berkelland 2025" vervangt en dat de op 28 oktober 2008 vastgestelde 'Ruimtelijke Visie Landbouwontwikkelingsgebieden Berkelland & Oost Gelre' (LOG-visie) wordt ingetrokken.

Het vervangen van de landbouwparagraaf uit de geldende structuurvisie betekent dat in de vast te stellen structuurvisie ook aandacht moet worden besteed aan de daarin genoemde algemene beleidskaders die niet rechtstreeks te maken hebben met het Plussenbeleid voor de niet-grondgebonden veehouderij. Hierbij valt te denken aan de geldende beleidskaders over de maximale omvang van agrarische bouwvlakken en over de beleidskaders voor de grondgebonden landbouwbedrijven. Door dit mee te nemen in deze structuurvisie wordt een beleidsmatig vacuüm voorkomen.

---

¹ In juridische zin stelt de Omgevingsverordening een 'grote' buitenplanse afwijkingen (art. 2.12, eerste lid, onderdeel onder 3° Wabo) gelijk aan een herziening van een bestemmingsplan. Beide rechtsfiguren richten zich op het mogelijk maken van ontwikkelingen die een geldend bestemmingsplan 'binnenplannen' niet toelaat.

2. Het gemeentelijke beleid: de geldende structuurvisies

- De 'Structuurvisie Berkelland 2025': intensieve veehouderij

Het geldende gemeentelijk ruimtelijk beleid is verwoord in een structuurvisie die is vastgesteld op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Dit beleidsdocument bevat de gemeentelijke beleidskaders die worden gehanteerd bij verzoeken om mee te werken aan ruimtelijke projecten die niet passen in een geldend bestemmingsplan. Het kan daarbij gaan om bestemmingsplanherzieningen of om omgevingsvergunningen die een afwijking van een geldend bestemmingsplan inhouden.

De gemeenteraad stelde op 26 oktober 2010 de 'Structuurvisie Berkelland 2025' vast. Deze structuurvisie beschrijft onder meer het ruimtelijk beleid voor het gemeentelijk buitengebied. Voor de landbouwsector, en meer in het bijzonder voor de intensieve veehouderij, was dat beleid gebaseerd op het toen geldende reconstructiebeleid. Voor de ontwikkelingsmogelijkheden van de intensieve veehouderij onderscheidde dat beleid extensiveringsgebieden, verwevingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden. Het beleid voor de landbouwontwikkelingsgebieden bouwde daarbij voort op de LOG-visie die de gemeenteraad op 28 oktober 2008 vaststelde.

De hoofdlijn van het op deze manier vastgelegde gemeentelijke beleid voor intensieve veehouderij kan als volgt worden weergegeven:

- in het landbouwontwikkelingsgebied is:
  - een bouwvlak voor een intensieve veehouderij(tak) te vergroten tot maximaal 1,5 ha;
  - nieuwvestiging van intensieve veehouderijbedrijven alleen mogelijk binnen de zoekzones die langs bestaande wegen zijn gelegd;
  - de afstand van een nieuw agrarisch bouwperceel tot bestaande bebouwing minimaal 200 meter.
- in het verwevingsgebied is:
  - nieuwvestiging van intensieve veehouderij niet mogelijk;
  - uitbreiding en hervestiging van intensieve veehouderij mogelijk tot een bouwvlak van maximaal 1 ha (bestaande bouwvlakken worden gerespecteerd) en waar nodig mogelijk om te voldoen aan eisen van dierwelzijn en veterinaire gezondheid;
  - uitbreiding van een bouwvlak voor een intensieve veehouderij tot meer dan 1,0 ha is onder voorwaarden mogelijk als er sprake is van samenvoeging van meerdere locaties;
  - uitbreiding van een bouwvlak voor intensieve veehouderij tot maximaal 1,5 ha is mogelijk als het gaat om een ontwikkelingslocatie.
- in het extensiveringsgebied is:
  - uitbreiding, hervestiging en nieuwvestiging van intensieve veehouderij niet toegestaan;
  - uitbreiding van een intensieve veehouderij wel toegestaan als het noodzakelijk is vanwege dierwelzijn en de veterinaire gezondheid en zolang het aantal dierplaatsen maar niet toeneemt.

Hierbij moet worden opgemerkt dat de provinciale Omgevingsverordening Gelderland al sinds 17 oktober 2014 ook in landbouwontwikkelingsgebieden de nieuwvestiging van intensieve veehouderijbedrijven verbiedt. Dit is sindsdien alleen nog toegestaan als vóór 14 mei 2013 een formele aanvraag was ingediend die zich richtte op nieuwvestiging. Nu deze situaties zich in Berkelland niet voordoen, is nieuwvestiging van intensieve veehouderij in het gemeentelijk buitengebied sinds 2014 niet meer mogelijk.

- De 'Structuurvisie Berkelland 2025': grondgebonden veehouderij

De geldende structuurvisie besteedt in paragraaf 4.2.4. kort aandacht aan de indertijd als 'grondgebonden' beschouwde landbouwbedrijven. In aansluiting op de al vastgestelde uitgangspunten voor het nieuwe bestemmingsplan voor het gemeentelijk buitengebied geeft zij aan dat de maximale omvang van een agrarisch bouwvlak voor grondgebonden landbouwbedrijven 2 ha kan bedragen. Deze maximale maatvoering geldt voor akkerbouwbedrijven en voor grondgebonden veehouderijen.

- De 'Structuurvisie Bovenplanse sloopbonusregeling buitengebied Berkelland 2017'

Op 7 november 2017 heeft de gemeenteraad van Berkelland de "Structuurvisie bovenplanse sloopbonusregeling buitengebied Berkelland 2017" vastgesteld. Deze structuurvisie is gericht op de instelling van een bovenplanse sloopbonusregeling in het buitengebied van de gemeente Berkelland.

Deze regeling streeft naar een versterking van de landschappelijke kwaliteit van het totale buitengebied, waarbij tegelijkertijd ruimte wordt geboden aan het vergroten van de bijgebouwenoppervlakte bij woningen tot hoogstens 300 m² en aan het vergroten van solitaire schuren tot maximaal 100 m². Bij het uitvoeren van dit soort bouwplannen moet dan wel een bijdrage worden geleverd aan het slopen van gebouwen elders in het gemeentelijk buitengebied. De verhouding tussen de te slopen oppervlakte en de nieuw te bouwen oppervlakte bedraagt hierbij 4 : 1. De te leveren ruimtelijke kwaliteitsbijdrage resulteert zodoende in een afname van de bebouwde oppervlakte en bevordert de sloop van leegstaande gebouwen in het buitengebied.

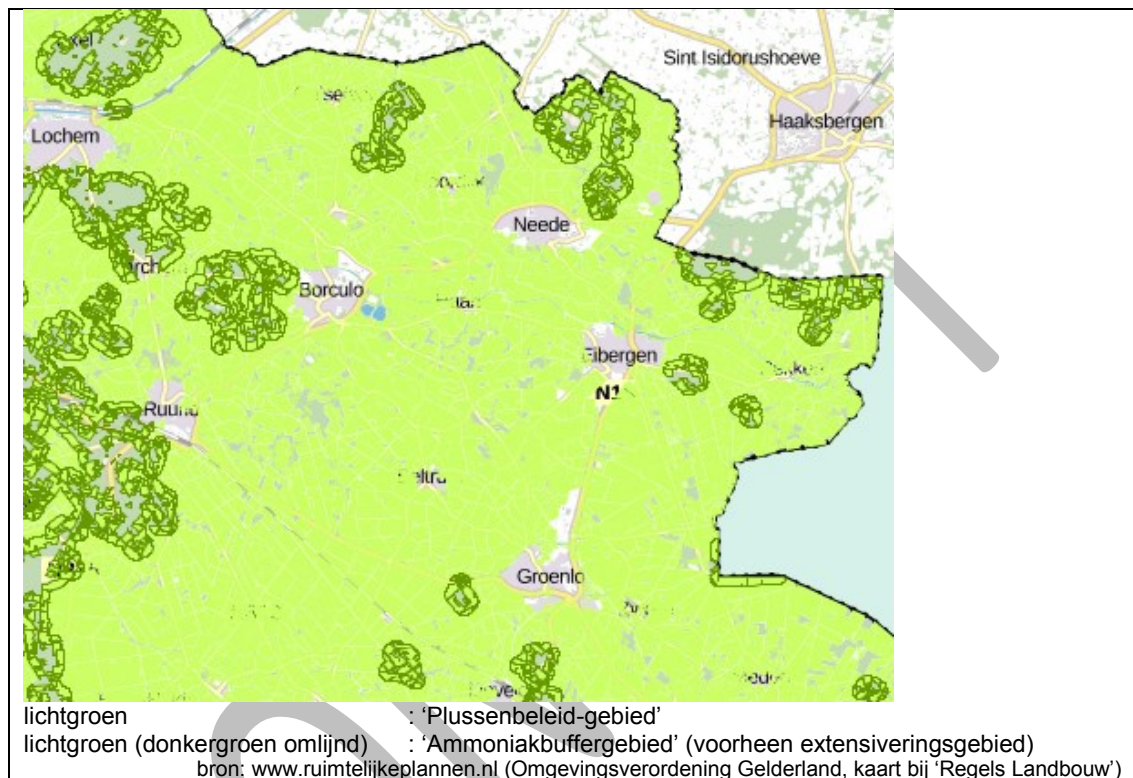
De op 7 november 2017 vastgestelde thematische structuurvisie geeft een beleidsmatige verantwoording voor het instellen van een bovenplanse sloopbonusregeling. Ook legt zij een juridische basis voor het leveren van een financiële bijdrage voor de ruimtelijke ontwikkelingen die zij mogelijk maakt. Zo biedt de structuurvisie de mogelijkheid om de sloopverplichting elders af te kopen door een bedrag te storten in het sloopfonds van de gemeente. Vanuit dat sloopfonds worden vervolgens subsidies verstrekt voor het slopen van gebouwen in het buitengebied. Hiervoor is een aparte 'Subsidieregeling sloop overtollige bebouwing buitengebied Berkelland 2018' vastgesteld.

Voor het toewijzen van deze subsidies is een prioritering vastgesteld die zich vooral richt op het slopen van gebouwen in waardevolle gebieden zoals het Gelders Natuurnetwerk, de Groene Ontwikkelingszone, de Nationale Landschappen en enige cultuurhistorisch waardevolle open akkercomplexen. Op deze manier wil de gemeente de sloop van leegstaande gebouwen bevorderen in gebieden die vanuit het oogpunt van natuur, cultuurhistorie en landschap als waardevol zijn aangemerkt.

3. De reikwijdte van het Plussenbeleid

Waar is het Plussenbeleid van toepassing?

In geografisch opzicht geldt de verplichting om Plussenbeleid vast te stellen alleen voor het grondgebied dat de Omgevingsverordening Gelderland aanwijst als 'Plussenbeleid'-gebied. Dit gebied bestaat uit de gebieden die de Reconstructieplannen aanweisen als 'landbouwontwikkelingsgebied', 'verwevingsgebied' en 'extensiveringsgebied'. Het gaat in Berkelland in feite om het hele buitengebied met uitzondering van de kernen en de grotere bosgebieden (zie onderstaande afbeelding).

De verplichting om Plussenbeleid vast te stellen geldt dus ook voor het in het Reconstructieplan Achterhoek en Liemers begrensde 'extensiveringsgebied' dat onder het Plussenbeleid 'ammoniakbuffergebied' is gaan heten. Het verschil met het vroegere verwevingsgebied en landbouwontwikkelingsgebied is dat in 'Ammoniakbuffergebied' uitbreiding van een niet-grondgebonden veehouderijtak uitsluitend is toegestaan als kan worden aangetoond dat de ammoniakemissie op de locatie niet toeneemt. Verder is nieuw- en hervestiging van een niet-grondgebonden veehouderij niet toegestaan in het ammoniakbuffergebied, terwijl in de rest van het 'Plussenbeleid'-gebied alleen de nieuwvestiging van niet-grondgebonden veehouderijbedrijven uitgesloten.

Voor welk soort agrarische bedrijven/bedrijfstakken geldt het Plussenbeleid?

Het is van belang dat het Gelders Plussenbeleid uitsluitend betrekking heeft op de niet-grondgebonden veehouderij(tak). De Omgevingsverordening Gelderland definieert de begrippen 'niet-grondgebonden veehouderijbedrijf' en 'niet-grondgebonden veehouderijtak' daarbij als volgt:

10 Niet-grondgebonden veehouderijbedrijf

Agrarisch bedrijf dat hoofdzakelijk is gericht op veehouderij waarvan het voer voor de landbouwhuisdieren voor het grootste gedeelte niet geteeld wordt op de gronden die in de nabijheid van het agrarisch bouwperceel zijn gelegen, en waarop de veehouderij rechten heeft.

11 Niet-grondgebonden veehouderijtak

Onderdeel van een agrarisch bedrijf dat is gericht op niet-grondgebonden veehouderij.

bron: Omgevingsverordening Gelderland, artikel 2.5.1.1

Bij een niet-grondgebonden veehouderij(tak) gaat het dus om een veehouderij(tak) waarvan meer dan 50% van het voer niet geteeld wordt op gronden in de nabijheid van het agrarisch bouwperceel waarover het betrokken bedrijf rechten heeft. Dit betekent dat de meeste bedrijven die volgens het Reconstructieplan werden aangemerkt als 'intensieve veehouderij(tak)' nu als 'niet-grondgebonden veehouderij(tak)' worden beschouwd omdat het daarvoor benodigde voer niet op eigen grond wordt verbouwd. Dit laatste kan echter ook gelden voor biologische bedrijven die daarom nu gelden als 'niet-grondgebonden veehouderij' maar volgens het reconstructieplan niet als 'intensieve veehouderij' werden beschouwd. Het begrip 'niet-grondgebonden veehouderij(tak)' is dus niet helemaal synoniem aan het voorheen gebruikte Reconstructieplan-begrip 'intensieve veehouderij(tak)', omdat:

- een veehouderij die voorheen als 'intensief' werd aangemerkt, afhankelijk van de eigendomspositie van het bedrijf en de voervoorziening, tegenwoordig kan gelden als 'grondgebonden';
- een biologische veehouderij die geen 'intensieve' veehouderij was nu wel een 'niet-grondgebonden veehouderij' kan zijn.

Wanneer is het Plussenbeleid van toepassing?

De Omgevingsverordening en de Omgevingsvisie kennen geen algemeen verbindende regels voor de toepassing van het Plussenbeleid voor de niet-grondgebonden veehouderij. De provincie heeft namelijk gekozen voor een 'instructieregel' waardoor de vastlegging van het Plussenbeleid verloopt via het vaststellen van gemeentelijk beleid en het vertalen daarvan in bestemmingsplannen. Ook biedt de Omgevingsverordening geen ruimte om mee te werken aan bouwvlakuitbreidingen die onder het Plussenbeleid vallen, zolang de gemeenteraad nog geen gemeentelijk beleid heeft vastgesteld.

Voor het vast te stellen gemeentelijke beleid geldt als vertrekpunt dat het Gelders Plussenbeleid van toepassing is op uitbreidingen van een agrarisch bouwvlak voor een niet-grondgebonden veehouderij(tak) als daarbij sprake is van een uitbreiding met meer dan 500 m². Daarbij geeft de Omgevingsverordening aan dat per niet-grondgebonden veehouderijtak elke vijf jaar eenmaal een uitbreiding van het agrarisch bouwperceel met minder dan 500 m² mogelijk kan worden gemaakt zonder dat het Plussenbeleid wordt toegepast. Een agrarisch bouwvlak voor een niet-grondgebonden veehouderij(tak) kan dus meerdere malen met minder dan 500 m² worden vergroot zonder dat de beleidsregels van het Plussenbeleid daarop van toepassing zijn, op voorwaarde dat daar telkens vijf jaar tussen zit. Dit alles blijkt uit het eerste en het tweede lid van artikel 2.5.3.2:

artikel 2.5.3.2 Uitbreiding niet-grondgebonden veehouderijtak: Plussenbeleid

1. Bestemmingsplannen maken de uitbreiding van de oppervlakte van een agrarisch bouwperceel met een niet-grondgebonden veehouderijtak dat gelegen is in het gebied dat is aangewezen als Plussenbeleid slechts mogelijk indien zij voldoen aan beleidsregels die door de gemeenteraad zijn vastgesteld in overeenstemming met paragraaf 3.9.10 (Verdieping) Omgevingsvisie Gelderland (december 2016). Bij uitbreiding van de oppervlakte van een agrarisch bouwperceel met een grondgebonden veehouderijtak is voorgegaan niet van toepassing.

2. In afwijking van het eerste lid kan per niet-grondgebonden veehouderijtak elke vijf jaar eenmaal een uitbreiding van de oppervlakte van het agrarische bouwperceel van 500 m² of minder worden mogelijk gemaakt zonder dat toepassing wordt gegeven aan de beleidsregels die door de gemeenteraad zijn vastgesteld in overeenstemming met paragraaf 3.9.10 (Verdieping) Omgevingsvisie Gelderland (december 2016)

bron: Omgevingsverordening Gelderland, artikel 2.5.3.2, lid 1 en lid 2

De provinciale Omgevingsvisie geeft een toelichting op de bedoelingen en de reikwijdte van het Plussenbeleid. Hierbij geeft zij aan dat de provinciebestuur er oog voor heeft dat het Plussenbeleid niet onnodig belemmerend moet werken en dus alleen van toepassing is op bouwvlakvergrotingen met meer dan 500 m². Daarbij worden de mogelijkheden die geldende bestemmingsplannen bieden niet ingeperkt door het Plussenbeleid, dit om bestaande rechten te respecteren. Dit laatste lijkt alleen anders te zijn als het gaat om agrarische bouwvlakken die nu al groter zijn dan 1,5 ha (art. 2.5.3.2, vijfde lid).

3.9.10 Plussenbeleid: verduurzaming van bedrijven in de niet-grondgebonden veehouderij

De niet-grondgebonden veehouderij, met name de varkens-, geiten-, pluimvee- en vleeskalverenbedrijven, mogen zich in Gelderland ontwikkelen op basis van het vigerend bestemmingsplan. Welke uitbreidingen van veehouderijen mogelijk zijn, wordt verder bepaald door:

- de wettelijke kaders van het Rijk;
- de provinciale regels voor bescherming van o.m. de kernkwaliteiten van Nationale Landschappen, Waardevol Open landschap, Nieuwe Hollandse Waterlinie, Gelderse Groene Ontwikkelingszone en het Gelders Natuurnetwerk, zoals weergegeven in de provinciale Omgevingsverordening.

In Gelderland is net als in voorgaande jaren geen nieuwvestiging toegestaan. Bedrijven of onderdelen van bedrijven (zogenoemde niet-grondgebonden takken) die uitbreiden, krijgen vanaf het moment dat gemeenten het Plussenbeleid in hun ruimtelijk beleid hebben meegenomen extra eisen opgelegd. Voor bedrijven die qua oppervlakte agrarisch bouwperceel meer dan 500 m² groeien zijn dan een of meer 'maatschappelijke plussen' vereist. Het gaat om aanvullende maatregelen van ruimtelijke kwaliteit op het gebied van milieu, landschappelijke inpassing en/of fysieke maatregelen op het gebied van dierwelzijn. Deze maatregelen moeten plaatsvinden naast de generieke wettelijke eisen en andere voorwaarden – zoals een goede landschappelijke inpassing op basis van vigerend Gelders provinciaal en gemeentelijk beleid.

...

Toelichting spelregels Plussenbeleid

De verwachting voor de niet-grondgebonden veehouderij is dat er schaalvergroting zal plaatsvinden. Een voordeel van schaalvergroting is dat grotere bedrijven beter dan kleinere bedrijven in staat zijn om extra maatregelen te nemen die de negatieve effecten voor de leefomgeving, zoals geurhinder en fijn stof uitstoot, endotoxinen en het risico op zoonosen, verminderen.

De provincie heeft er oog voor dat het Plussenbeleid niet onnodig belemmerend moet werken. Daarom gelden deze spelregels alleen voor uitbreidingen van bedrijven die qua oppervlakte van het agrarisch bouwperceel met meer dan 500 m² groeien. Aanvragers hebben maximaal een keer per vijf jaar de mogelijkheid om maximaal 500 m² uit te breiden zonder Plussenbeleid. De voorwaarden om zonder Plussenbeleid uit te breiden zijn bedoeld als lastenverlichting in de uitvoering.

Gemeenten nemen de voorwaarden van het Plussenbeleid mee in hun ruimtelijk beleid. De volgende vier aspecten zijn (minimaal) aan de orde om het Plussenbeleid lokaal uit te werken:

1. wat is de gewenste werkwijze en dialoog rond de voorgenomen uitbreiding?
2. welke inhoudelijk accenten in de extra maatregelen zijn gewenst vanuit het lokale beleid, passend bij het gebied, zodat lokaal maatwerk mogelijk wordt in de geest van de Omgevingswet en Gelderse Omgevingsvisie,
3. duiden van de ondergrens van de extra duurzaamheidsmaatregelen (wat zijn 'plus-investeringen'),
4. hoe de afspraken met de ondernemer worden gemaakt, bijvoorbeeld over de hoogte van de investering.

Deze zaken kunnen (eerst) op regionaal niveau worden uitgewerkt, zoals de Menukaart van de regio FoodValley. Een gemeente kan een dergelijk intergemeentelijk (regionaal) beleidskader benutten voor een nadere uitwerking in eigen ruimtelijk beleid.

bron: Omgevingsvisie Gelderland, par. 3.9.10 van hoofdstuk 3 (Verdieping Dynamisch Gelderland)

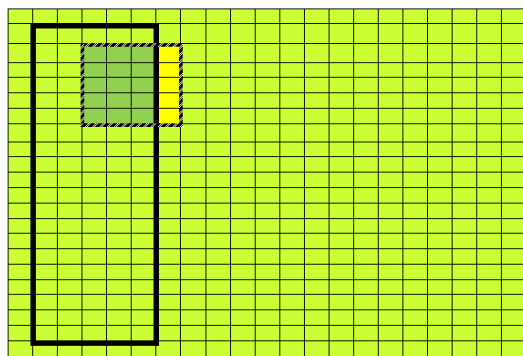
Het begrip 'uitbreiding' ziet ook toe op uitbreidingen binnen agrarische bouwvlakken als een bestemmingsplan een systeem kent waarbij een agrarisch bouwvlak tot een bepaald percentage mag worden bebouwd of waarin is aangegeven dat de oppervlakte van de bestaande bebouwing hooguit met een bepaald percentage mag toenemen. Bij een overschrijding van deze percentages kan ook binnen een agrarisch bouwvlak sprake zijn van vergroting van de bouw mogelijkheden uit het geldende bestemmingsplan waarop het Plussenbeleid van toepassing is.

De in Berkelland geldende bestemmingsplan kennen dit systeem echter niet en laten in de regel de volledige bebouwing van agrarische bouwvlakken toe. Dit betekent dat pas bij het vergroten van een agrarisch bouwvlak sprake is van een verruiming van bouw mogelijkheden ten opzichte van de geldende, door het provinciaal beleid gerespecteerde bestemmingsplannen.

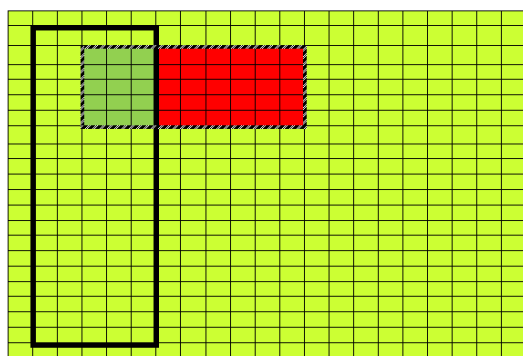
De Omgevingsverordening en de Omgevingsvisie gaan er van uit dat de mogelijkheden uit bestaande bestemmingsplannen worden gerespecteerd. Om die reden is het niet verdedigbaar om bij het bepalen van de omvang van de 'Plus-investering' ook delen van een uitbreidingsplan mee te nemen die het geldende bestemmingsplan al toelaat. Dit zou ook niet in lijn zijn met de bepaling uit de Omgevingsverordening die aangeeft dat het uitbreiden van een bouwvlak voor een niet-grondgebonden veehouder(tak) alleen mogelijk is nadat de gemeenteraad gemeentelijk Plussenbeleid heeft vastgesteld (art. 2.5.3.2, eerste lid). Hieruit volgt immers dat het Plussenbeleid niet geldt voor uitbreidingen binnen een agrarisch bouwvlak.

Hetzelfde geldt ook als het gaat om uitbreidingen van een agrarisch bouwvlak ten behoeve van een niet-grondgebonden veehouderij(tak) waarop het Plussenbeleid niet van toepassing is. Dit is het geval bij uitbreidingen van dergelijke bouwvlakken met minder dan 500 m² waarvoor de Omgevingsverordening elke vijf jaar een uitzondering maakt (art. 2.5.3.2, tweede lid). Dit betekent dat de eerste 500 m² van de benodigde bouwvlakuitbreiding niet meetelt bij het bepalen van de 'Plus-investering'.

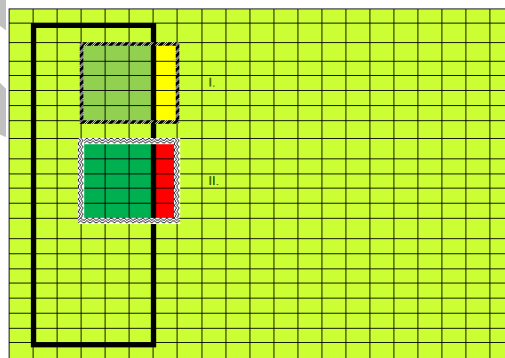
Uitbreiding van een bouwvlak met minder dan 500 m²: Plussenbeleid n.v.t.

Uitbreiding van een bouwvlak met meer dan 500 m²: Plussenbeleid is van toepassing op de hele uitbreiding buiten het bouwvlak (incl. de eerste 500 m²)

Uitbreiding van een bouwvlak met minder dan 500 m²: bij herhaalde toepassing is Plussenbeleid wel van toepassing op de eerste 500 m²

- Gebied met een agrarische gebiedsbestemming
- Bouwvlak van 1 ha binnen de agrarische gebiedsbestemming
- Nieuwe stal
- Plussenbeleid niet van toepassing (binnen geldend bouwvlak)
- Plussenbeleid niet van toepassing (500 m², eens per 5 jaar)
- Plussenbeleid van toepassing (grondslag van de 'Plus-investering')

Dit laatste is anders wanneer voor hetzelfde bouwvlak binnen een periode van 5 jaar nogmaals een verzoek om bouwvlakuitbreiding wordt ingediend of wanneer sprake is van

een uitbreiding van meer dan 500 m² buiten het geldende agrarische bouwvlak. In die situatie telt ook de eerste 500 m² van de gewenste (tweede) bouwvlakuitbreiding mee. Schematisch is dat hiervoor weergegeven (zie ook bijlage 5.):

Het Plussenbeleid geldt ook voor het veranderen van de vorm van een agrarisch bouwvlak voor een uitbreiding van de bedrijfsgebouwen van een niet-grondgebonden veehouderij(tak) met meer dan 500 m² waarbij géén vergroting van de oppervlakte van het bouwvlak aan de orde is maar wel een herziening van het bestemmingsplan. Dit is echter anders wanneer het geldende bestemmingsplan een wijzigingsregel kent voor het veranderen van de vorm van een bouwvlak of zelfs het vergroten van het bouwvlak. Uit het overgangsrecht bij de Omgevingsverordening komt namelijk naar voren dat ook de wijzigingsbevoegdheden uit de geldende bestemmingsplannen kunnen worden toegepast zonder dat het Plussenbeleid daarbij aan de orde komt (zie art. 8.2.2, tweede lid (bestaande rechten) en art. 2.5.3.2, vijfde en zesde lid). Daarbij moet worden opgemerkt dat niet elk Berkellands bestemmingsplan een dergelijke wijzigingsbevoegdheid kent. Zolang echter gebruik kan worden gemaakt van een wijzigingsregel, is het Plussenbeleid niet van toepassing.

Het ammoniakbuffergebied: extra eisen/regels

De toelichting op de Omgevingsverordening geeft aan dat het Plussenbeleid in de 'Ammoniakbuffergebieden' wél geldt voor uitbreidingen binnen de geldende agrarische bouwvlakken. Dit wordt met name in de Omgevingsvisie gemotiveerd door er op te wijzen dat in deze voormalige extensiveringsgebieden ook onder het reconstructiebeleid al extra beperkingen golden voor de niet-grondgebonden veehouderij. In het tegenwoordige 'Ammoniakbuffergebied' geldt daarom dat de niet-grondgebondenveehouderij er alleen mag uitbreiden als kan worden aangetoond dat de ammoniakemissie niet toeneemt.

artikel 2.5.3.3 Uitbreiding niet-grondgebonden veehouderijtak: Ammoniakbuffergebied

1. In het als Ammoniakbuffergebied aangewezen gebied is uitbreiding van niet-grondgebonden veehouderijtak uitsluitend toegestaan indien de ondernemer aantoont dat de emissie van ammoniak op de locatie niet toeneemt.
2. In dit gebied zijn nieuw- en hervestiging van niet-grondgebonden veehouderij niet toegestaan.
3. Artikel 2.5.3.2 is van overeenkomstige toepassing.

...

Uitbreiding niet-grondgebonden veehouderijtak: Ammoniakbuffergebied (artikel 2.5.3.3)

Deze op een bij de verordening behorende kaart aangegeven gebieden, zijn gelegen rond prioritaire natuurgebieden (veelal Natura2000-gebieden). Deze gebieden zijn gevoelig voor stikstofdepositie. Met het zogenoemde Reconstructiebeleid is aan perspectiefvolle bedrijven de mogelijkheid geboden te verplaatsen naar minder stikstofdepositie gevoelig gebieden. Vanwege de ligging van deze gebieden rond prioritaire natuurgebieden, is het gerechtvaardigd dat voor deze gebieden, naast toepassing van het Plussenbeleid, de extra eis geldt dat de emissie van ammoniak op de locatie niet mag toenemen.

...

Eisen aan uitbreiding vanuit de regels voor het Ammoniakbuffergebied (Visie paragraaf 3.4.2.1)

Naast de eisen van het Plussenbeleid geldt bij alle uitbreidingen voor niet-grondgebonden veehouderij de voorwaarde van artikel 2.5.3.3 van de Omgevingsverordening (Uitbreiding niet-grondgebonden veehouderijtak: ammoniakbuffergebied). Namelijk dat in het ammoniakbuffergebied - het voormalige extensiveringsgebied - de emissie van ammoniak niet mag toenemen in de inrichting op de locatie bij de uitbreiding van de niet-grondgebonden veehouderij-activiteit. Deze maatregel is nodig omdat dit gebied een grote natuurwaarde heeft. Ze liggen allemaal in de 250 meter zone rondom zeer gevoelige natuur van het Gelders natuurnetwerk. De afgelopen 30 jaar hebben deze bedrijven strikte uitbreidingsbeperkingen ondervonden, waardoor er weinig 'toekomstbedrijven' meer liggen. Afschaffen van het extensiveringsbeleid zou betekenen dat deze bouwblokken in principe weer beschikbaar komen voor een volwaardig bedrijf. De naastgelegen natuur krijgt zo te maken met extra stikstofdepositie waardoor de kwaliteit flink achteruit zal gaan.

bron: Omgevingsverordening, art. 2.5.3.3 en toelichting

Eisen aan uitbreiding vanuit de regels voor het Ammoniakbuffergebied (Visie paragraaf 3.4.2.1)

Naast de eisen van het Plussenbeleid geldt bij alle uitbreidingen voor niet-grondgebonden veehouderij de voorwaarde van artikel 2.5.3.3 van de Omgevingsverordening (Uitbreiding niet-grondgebonden veehouderijtak: ammoniakbuffergebied). Namelijk dat in het ammoniakbuffergebied - het voormalige extensiveringsgebied - de emissie van ammoniak niet mag toenemen in de inrichting op de locatie bij de uitbreiding van de niet-grondgebonden veehouderij-activiteit. Deze maatregel is nodig omdat dit gebied een grote natuurwaarde heeft. Ze liggen allemaal in de 250 meter zone rondom zeer gevoelige natuur van het Gelders natuurnetwerk. De afgelopen 30 jaar hebben deze bedrijven strikte uitbreidingsbeperkingen ondervonden, waardoor er weinig 'toekomstbedrijven' meer liggen. Afschaffen van het extensiveringsbeleid zou betekenen dat deze bouwblokken in principe weer beschikbaar komen voor een volwaardig bedrijf. De naastgelegen natuur krijgt zo te maken met extra stikstofdepositie waardoor de kwaliteit flink achteruit zal gaan.

bron: Omgevingsvisie Gelderland, par. 3.9.10 (Verdieping)

Bij de regels en het beleid over het 'Ammoniakbuffergebied' gaan Omgevingsverordening en Omgevingsvisie er van uit dat de geldende bestemmingsplannen zijn aangepast aan het reconstructiebeleid en al bijna geen uitbreidingsmogelijkheden meer bieden aan niet-grondgebonden veehouderijen in het extensiveringsgebied. Dit is in het buitengebied van Berkelland echter niet aan de orde sinds de vernietiging van het bestemmingsplan "Buitengebied Berkelland 2012". Hierdoor sluit de insteek van de Omgevingsverordening en de Omgevingsvisie niet aan bij de planologisch bestaande situatie in Berkelland waarin géén onderscheid bestaat tussen het 'Ammoniakbuffergebied' en het overige 'Plussenbeleid-gebied'.

Dit brengt met zich mee dat ook in het 'Ammoniakbuffergebied' de geldende agrarische bouwvlakken voor niet-grondgebonden bedrijven moeten worden gerespecteerd en dat in het kader van het Plussenbeleid alleen eisen kunnen worden gesteld aan uitbreidingen van een veehouderij(tak) als daarbij sprake is van een vergroting van het agrarisch bouwvlak. In lijn met de Omgevingsverordening is het daarbij niet meer dan logisch dat voor een dergelijke uitbreiding in het 'Ammoniakbuffergebied' als extra eis geldt dat daarbij moet worden aangetoond dat er geen sprake is van een toename van de ammoniakemissie. Voor alle duidelijkheid wordt daarbij opgemerkt dat de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) in het 'Ammoniakbuffergebied' (voormalig extensiveringsgebied) al geen toename van ammoniakemissie toelaat, ook niet als deze bestaat uit toegekende ontwikkelruimte op basis van de Wet natuurbescherming (Wnb)/Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) waarvoor Gedeputeerde Staten van Gelderland het bevoegd gezag zijn. De enige uitzondering op deze wettelijke bepaling voor niet-grondgebonden veehouderijen bestaat in principe uit biologische veehouderijen. Die mogen ook in 'Ammoniakbuffergebied' (eigenlijk: in en rondom een zone van 250 meter rond een zeer kwetsbaar gebied) nog uitbreiden. Andere uitzonderingen hebben betrekking op een vergroting van een melkrundveehouderij (tot een emissie overeenkomend met 200 melk- en kalfkoeien en 140 stuks vrouwelijk jongvee), het aantal schapen en paarden en dieren die voor natuurbeheer worden ingezet.

Wanneer moet het gemeentelijk Plussenbeleid zijn vastgesteld?

De Omgevingsverordening geeft aan dat bestemmingsplannen in ieder geval op 1 januari 2027 in overeenstemming moeten zijn gebracht met het Plussenbeleid. Waar nog bestemmingsplannen gelden die zijn vastgesteld vóór 1 januari 2007 moet het in de Omgevingsverordening neergelegde Plussenbeleid vóór 1 april 2019 zijn verwerkt in een bestemmingsplan.

Voordat het Plussenbeleid kan worden verwerkt in een bestemmingsplan, moet de gemeenteraad eerst gemeentelijk Plussenbeleid vaststellen. Dit is nodig omdat daarin ook aandacht moet worden besteed aan ruimtelijk niet-relevante aspecten die niet in een bestemmingsplan kunnen worden verwerkt. Zo kan een bestemmingsplan bijvoorbeeld geen regels bevatten over de manier waarop vorm moet worden gegeven aan de dialoog als onderdeel van het Plussenbeleid.

Voor de gemeente Berkelland is van belang dat de voor haar buitengebied geldende bestemmingsplannen zijn vastgesteld vóór 1 januari 2007. Voor enkele specifieke locaties in het buitengebied zijn weliswaar actuele bestemmingsplannen vastgesteld, maar die stonden vooral in verband met individuele ontwikkelingen die geen betrekking hadden op de niet-grondgebonden veehouderij.

Dit gegeven brengt met zich mee dat het provinciale Plussenbeleid vóór 1 april 2019 moet zijn verwerkt in een nieuw bestemmingsplan voor het buitengebied. Tegen de achtergrond van het daarvoor gestarte bestemmingsplanproces is in de Omgevingsverordening echter een bepaling opgenomen die ertoe strekt dat de gemeente Berkelland het Plussenbeleid nog niet hoeft mee te nemen in het nieuwe bestemmingsplan voor het buitengebied van Berkelland. Daarbij is aangegeven dat intussen niet mag worden meegewerkt aan bouwvlakken die groter zijn dan 1,5 ha.

In het geval een gemeente te maken krijgt met het Plussenbeleid omdat een bestemmingsplan voor de datum van inwerkingtreding van dit artikel is vernietigd en er op de datum van inwerkingtreding van dit artikel nog geen nieuw bestemmingsplan ter visie is gelegd, hoeft het nieuwe plan niet aan het Plussenbeleid te voldoen. Er mogen dan geen rechten worden verleend boven de 1,5 hectare. Deze situatie speelt in de gemeente Berkelland. Dit is neergelegd in het zesde lid.

bron: Omgevingsverordening Gelderland, toelichting bij artikel 2.5.3.2

Intussen blijft het vanwege individuele uitbreidingsplannen van niet-grondgebonden veehouderijen wenselijk om Plussenbeleid te formuleren als opvolger van het inmiddels achterhaalde en in de geldende structuurvisie verwerkte Reconstructiebeleid. Zolang er nog geen nieuw bestemmingsplan is vastgesteld voor het buitengebied, is voor de besluitvorming op dit soort aanvragen immers gemeentelijk Plussenbeleid nodig. Dit beleid kan dan worden toegepast bij individuele bestemmingsplanherzieningen en buitenplanse afwijkingen die zich richten op het vergroten van agrarische bouwvlakken. Vervolgens kan na het vaststellen van de beleidsregels zoals bedoeld in artikel 2.5.3.2, eerste lid van de Omgevingsverordening worden beoordeeld of het haalbaar is om het vastgestelde gemeentelijk Plussenbeleid te verwerken in het in voorbereiding zijnde nieuwe bestemmingsplan voor het buitengebied van Berkelland.

Procedureel aspect

De bevoegdheid voor het vaststellen van bestemmingsplannen komt toe aan de gemeenteraad. Daarentegen is het college van burgemeester en wethouders bevoegd om af te wijken van het bestemmingsplan. Als het daarbij gaat om een grote buitenplanse afwijking zoals bedoeld in artikel 2:12, eerste lid en onder a, onderdeel 3, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), dan is daarbij ook een 'verklaring van geen bedenkingen' van de gemeenteraad voor nodig. In het raadsbesluit van 17 oktober 2017 heeft de gemeenteraad namelijk bepaald dat "... een (bouw)project voor uitbreiding van een niet-grondgebonden veehouderijbedrijf of een niet-grondgebonden veehouderijtak" geldt als een categorie van gevallen waarvoor een dergelijke verklaring vereist is voordat het college een grote buitenplanse afwijking kan verlenen (zie bijlage 6.).

Conclusie

Ten aanzien van de reikwijdte betekent dit alles dat het Plussenbeleid alleen in beeld is bij een uitbreiding van een agrarisch bouwvlak via een herziening van het geldende bestemmingsplan (bevoegdheid gemeenteraad) of een buitenplanse afwijking van het geldende bestemmingsplan (bevoegdheid college, 'verklaring van geen bedenkingen' van de gemeenteraad is vereist). Het blijft mogelijk om zonder toepassing van het Plussenbeleid bijvoorbeeld mee te werken aan het vergroten van een agrarisch bouwvlak voor een niet-grondgebonden veehouderij(tak) met meer dan 500 m² of aan een wijziging van het bestemmingsplan die zich richt op een op een bouwvlakvergroting op - verandering.

Samenvattend:

Het Plussenbeleid is van toepassing op bestemmingsplanherzieningen en buitenplanse afwijkingen (omgevingsvergunningen) die binnen het 'Plussenbeleid'-gebied (voorheen landbouwontwikkelingsgebied, verwevingsgebied en extensiveringsgebied) voorzien in een uitbreiding ten opzichte van het geldende agrarische bouwvlak met meer dan 500 m² ten behoeve van een niet-grondgebonden veehouderij(tak).

Het Plussenbeleid is niet van toepassing wanneer sprake is van een uitbreiding van een niet-grondgebonden veehouderij(tak) die past binnen het bouwvlak uit het geldende bestemmingsplan en ook niet op uitbreidingen van zo'n bouwvlak met minder dan 500 m² (maximaal één keer per vijf jaar).

CONCEPT

4. Structuurvisie Plussenbeleid: de meer algemene onderwerpen

De Omgevingsverordening Gelderland en de Omgevingsvisie Gelderland geven aan dat het gemeentelijk vast te stellen Plussenbeleid in ieder geval aandacht moet besteden aan een aantal aspecten. Paragraaf 3.9.10 van de Omgevingsvisie (hoofdstuk 3 van de Verdieping Dynamisch Gelderland) benoemt daarbij de volgende onderwerpen:

1. de gewenste werkwijze en dialoog rond een voorgenomen uitbreiding;
2. inhoudelijke accenten in de extra maatregelen die gewenst zijn vanuit het lokale beleid en passend zijn voor het gebied, zodat lokaal maatwerk mogelijk wordt in de geest van de Omgevingswet en Gelderse Omgevingsvisie;
3. het duiden van de ondergrens van de extra duurzaamheidsmaatregelen (wat zijn 'plus-investeringen');
4. de wijze waarop met de ondernemer afspraken worden gemaakt over bijvoorbeeld de hoogte van de investering.

Omdat de Omgevingsverordening en de Omgevingsvisie aangeven wat minimaal moet worden meegenomen in het gemeentelijke Plussenbeleid, kunnen er ook nog andere elementen worden meegenomen in het te formuleren Plussenbeleid. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gekeken naar de inhoud van al vastgesteld beleid om zodoende de aansluiting te bevorderen tussen het geldende beleid en het Plussenbeleid.

Bij het formuleren van gemeentelijk Plussenbeleid kan op die manier ook worden betrokken:

- het hanteren van een maximale omvang voor agrarische bouwvlakken voor niet-grondgebonden veehouderijen en voor grondgebonden veehouderijen.
- mogelijkheden voor het vestigen van agrarische bouwpercelen voor zowel de (niet-)grondgebonden veehouderij als de grondgebonden agrarische bedrijven in het 'Plussenbeleid'-gebied en het 'Ammoniakbuffergebied'.

Voor deze onderwerpen zijn in de geldende 'Structuurvisie Berkelland 2025' al beleidskaders vastgelegd (paragraaf 4.2, Landbouw). Bij het vervangen van de tekst van deze paragraaf is het wenselijk om ook deze algemene kaders aan de orde te laten komen. Dit gebeurt in het volgende hoofdstuk zodat in het daarop volgende hoofdstuk specifiek kan worden ingegaan op het Plussenbeleid voor de niet-grondgebonden veehouderij.

5. Algemene beleidskaders

1. Voortzetting huidige beleidskader: maximale omvang agrarische bouwvlak voor niet-grondgebonden veehouderij(tak)

Niet-grondgebonden veehouderij

Het geldende gemeentelijke beleid is verwoord in de “Structuurvisie Berkelland 2025” en is nog gebaseerd op het Reconstructiebeleid. In het landbouwonwikkelingsgebied stelt het gemeentelijk beleid de maximale omvang van een bouwvlak voor een intensieve veehouderij (IVH) op 1,5 ha (conform de LOG visie). Voor het verwevingsgebied is deze maximale omvang gesteld op 1 ha, tenzij een locatie kan voldoen aan de eisen van een ‘landbouwonwikkelingslocatie in het verwevingsgebied’ uit bijlage 5 van het Reconstructieplan Achterhoek en Liemers. In het extensiveringsgebied is vergroting van agrarische bouwvlakken niet aan de orde.

Een intensieve veehouderij(tak) moet in de huidige terminologie meestal worden beschouwd als een niet-grondgebonden veehouderij(tak). Omdat het Plussenbeleid zich richt op dat type veehouderijen, kan in het vast te stellen Plussenbeleid ook een bovengrens worden benoemd voor wat betreft de maximale omvang van een agrarisch bouwvlak. De keuze kan zijn om daarbij aansluiting te zoeken bij het tot nu toe gevolgde beleid en bij de geldende bestemmingsplannen (bestaande rechten) en voor de niet-grondgebonden veehouderij(tak) dus te blijven uitgaan van bouwvlakvergrotingen tot een maximale omvang van 1,5 ha.

Het buitengebied kent echter ook enkele bouwvlakken voor niet-grondgebonden agrarische bedrijven die bijvoorbeeld door samenvoeging van twee naastgelegen bedrijven al groter zijn geworden dan 1,5 ha. Het opnemen van een maximale omvang voor de toepassing van het Plussenbeleid, brengt niet met zich mee dat de omvang van deze agrarische bouwvlakken moet worden verkleind. Het betekent wél dat deze agrarische bouwvlakken niet verder kunnen worden vergroot ten behoeve van de niet-grondgebonden veehouderij(tak).

Grondgebonden veehouderij en akkerbouwbedrijven

In hoofdstuk 2 is aangegeven dat de geldende structuurvisie in paragraaf 4.2.4. kort aandacht besteedt aan de indertijd als ‘grondgebonden’ beschouwde landbouwbedrijven. Hierbij geeft zij aan dat de omvang van het agrarisch bouwvlak voor dit type agrarische bedrijven (grondgebonden veehouderijen en akkerbouwbedrijven) maximaal 2 ha kan bedragen. Omdat voor akkerbouwbedrijven en grondgebonden veehouderijen geen nieuwe hogere regels en beleidskaders zijn vastgesteld, bestaat er van daaruit geen aanleiding om het gemeentelijk beleid op dit punt te herzien. Daarbij is van belang dat de tot nu toe gehanteerde maximale maatvoering vrij gebruikelijk is en in het buitengebied nog niet tot knelpunten heeft geleid.

Gemengde landbouwbedrijven (grondgebonden en niet-grondgebonden tak)

Verder kent het gemeentelijk buitengebied gemengde veehouderijbedrijven met zowel een grondgebonden als een niet-grondgebonden veehouderijtak. Provinciale Staten van Gelderland hebben op 12 april 2017 een amendement aangenomen om te benadrukken dat het Plussenbeleid niet geldt voor bouwvlakvergrotingen voor de grondgebonden veehouderijtak. In het verlengde van het bovenstaande gaat het er bij een uitbreidingsplan voor een gemengd bedrijf dus om dat de niet-grondgebonden tak niet groter kan worden dan 1,5 ha.

Voor gemengde bedrijven in het gemeentelijk buitengebied betekent dit dat de omvang van het totale agrarische bouwvlak volgens het gemeentelijk beleid maximaal 3,5 ha groot kan worden. Daarbinnen is dan maximaal 1,5 ha te gebruiken voor de niet-grondgebonden bedrijfstak, terwijl de grondgebonden tak niet groter kan worden dan 2 ha. Om de verschillende bedrijfstakken van elkaar te onderscheiden kan op de

verbeelding van een bestemmingsplan worden gewerkt met zogenaamde 'functieaanduidingen'.

Voor alle duidelijkheid wordt opgemerkt dat het Berkellandse buitengebied geen bouwvlakken kent met een dergelijke omvang. Ook zal deze niet in beeld komen bij het maken van het nieuwe bestemmingsplan voor het buitengebied omdat dat uitgaat van het 'bouwvlak-op-maat-principe' waarbij de omvang van een bouwvlak wordt afgestemd op de feitelijke en vergunde situatie. Het is dus niet zo dat elke niet-grondgebonden veehouderij(tak) een bouwvlak van 1,5 ha krijgt of dat aan elke grondgebonden bedrijfs(tak) een bouwvlak van 2 ha wordt toegekend.

Samenvatting maximale omvang bouwvlak (algemene kaders):

Het is wenselijk om in het gemeentelijk Plussenbeleid de maximale omvang van een bouwvlak voor een niet-grondgebonden veehouderij(tak) vast te leggen. In lijn met het huidige beleid kan hierbij 1,5 ha worden aangehouden.

Verder is het wenselijk om in de aan te passen structuurvisie een maximale omvang voor agrarische bouwvlakken voor grondgebonden agrarische bedrijven te blijven benoemen en daarbij uit te gaan van 2 ha. Voor gemengde bedrijven betekent dit dat de omvang van hun totale bouwvlak maximaal 3,5 ha kan zijn (maximaal 1,5 ha voor de niet-grondgebonden tak, maximaal 2 ha voor de grondgebonden tak).

2. Algemene kaders voor nieuwvestiging en hervestiging van veehouderijen

Als het gaat om de mogelijkheden voor nieuwvestiging en hervestiging van niet-grondgebonden veehouderij is van belang dat de Omgevingsverordening Gelderland:

- nieuwvestiging van niet-grondgebonden veehouderijbedrijven niet toestaat;
- hervestiging van niet-grondgebonden veehouderij niet toestaat in ammoniakbuffergebied;
- nieuwvestiging van grondgebonden veehouderij niet toestaat, tenzij:
  - dit een verbetering oplevert van de landbouwstructuur en aangetoond is dat hervestiging op een bestaand agrarisch bouwperceel ondoelmatig is, of;
  - een bestaand bedrijf moet worden verplaatst op initiatief van de overheid ten behoeve van het realiseren van ruimtelijke doelen van algemeen maatschappelijk belang.

In de omgevingsverordening wordt met de begrippen 'hervestiging' en 'nieuwvestiging' het volgende bedoeld:

8 Hervestiging veehouderijbedrijf

De vestiging van een nieuw op te richten of een van elders te verplaatsen veehouderijbedrijf op een bestaand agrarisch bouwperceel.

...

12 Nieuwvestiging

Het planologisch voorzien in de vestiging van een agrarisch veehouderijbedrijf op een nieuw agrarisch bouwperceel.

bron: Omgevingsverordening Gelderland, artikel 2.5.1.1

Bij de vaststelling van het gemeentelijke Plussenbeleid en de aanpassing van de geldende structuurvisie moeten deze voorschriften/instructieregels uit de Omgevingsverordening Gelderland als gemeentelijk beleidskader worden overgenomen. De inhoud daarvan is overigens in lijn met het beleid dat de op het reconstructieplan gebaseerde structuurvisie al hanteerde voor het verwevingsgebied en het

extensiveringsgebied. Verder sluit het aan op het intrekken van het gemeentelijk beleid voor de Berkellandse landbouwontwikkelingsgebieden dat nog wel voorzag in nieuwvestigingsmogelijkheden voor de toenmalige intensieve veehouderij.

Samenvatting nieuwvestiging en hervestiging van veehouderij (algemene kaders):

- nieuwvestiging van niet-grondgebonden veehouderijbedrijven is niet toegestaan;
- hervestiging van niet-grondgebonden veehouderij is niet toegestaan in het ammoniakbuffergebied;
- nieuwvestiging van grondgebonden veehouderij is niet toegestaan, tenzij:
  - dit een verbetering oplevert van de landbouwstructuur en aangetoond is dat hervestiging op een bestaand agrarisch bouwperceel ondoelmatig is, of;
  - een bestaand bedrijf moet worden verplaatst op initiatief van de overheid ten behoeve van het realiseren van ruimtelijke doelen van algemeen maatschappelijk belang.

6. Van Gelders Plussenbeleid naar gemeentelijk Plussenbeleid: gemeentelijk beleid voor de niet-grondgebonden veehouderij

In hoofdstuk 4 is al aangegeven dat het gemeentelijk Plussenbeleid in ieder geval aandacht moet besteden aan:

1. de gewenste werkwijze en dialoog rond een voorgenomen uitbreiding;
2. inhoudelijke accenten in de extra maatregelen die gewenst zijn vanuit het lokale beleid en passend zijn voor het gebied, zodat lokaal maatwerk mogelijk wordt in de geest van de Omgevingswet en Gelderse Omgevingsvisie;
3. het duiden van de ondergrens van de extra duurzaamheidsmaatregelen (wat zijn 'plus-investeringen');
4. de wijze waarop met de ondernemer afspraken worden gemaakt over bijvoorbeeld de hoogte van de investering.

Hieronder de beschrijving van de inhoud van de hiervoor aangegeven onderwerpen die deel moeten dan wel kunnen uitmaken van het gemeentelijke Plussenbeleid:

1. De gewenste werkwijze en dialoog rond een voorgenomen uitbreiding

De werkwijze en de dialoog rondom een voorgenomen uitbreiding van een bouwvlak ten behoeve van een niet-grondgebonden veehouderij(tak) valt uiteen in communicatie vanuit de gemeente en in communicatie vanuit de initiatiefnemer.

Nu gaat het er bij het Plussenbeleid niet alleen om dat de gemeente op een transparante manier communiceert over de plannen die aan haar worden voorgelegd, maar dat ook de initiatiefnemer op dat gebied actie onderneemt. Op dit punt sorteert het Gelders Plussenbeleid als het ware voor op de gedachte van de Omgevingswet door te verlangen dat een ondernemer bij een uitbreidingsplan een verslag voegt van de dialoog die hij heeft gevoerd met de omgeving.

Het is daarbij van belang dat een initiatiefnemer, eventueel na een globale toets op de haalbaarheid van zijn plan bij de gemeente, tijdig in gesprek gaat met de omgeving op basis van een nog niet geheel uitgewerkt plan. Hij doet dit op een manier die past bij het gebied en zijn plan en nodigt daarbij de omwonenden en/of eigenaren van omliggende percelen uit die daarvan invloed zullen ondervinden. De dialoog moet daarbij vooral gaan over de manier waarop de initiatiefnemer invulling wil geven aan de 'Plussen' en over de wensen die daarover bestaan bij de omgeving.

Van belang is vervolgens dat de initiatiefnemer in een verslag van de gevoerde dialoog aangeeft welke reacties daarbij zijn ingebracht en hoe hij daarmee omgaat bij de verdere uitwerking van zijn plan. Het gaat er dus vooral om dat de initiatiefnemer aangeeft hoe hij met de omgeving heeft gecommuniceerd en wat hij heeft gedaan met de inbreng die dat heeft opgeleverd. Het is niet meer dan logisch dat dit gebeurt voordat voor een initiatief een inspraakprocedure wordt gestart en voordat daarvoor een formele aanvraag wordt ingediend. Dit laatste sluit overigens aan bij de werkwijze met een wettelijk niet-verplichte inspraakprocedure die de gemeente Berkelland nu ook al volgt.

Als een initiatiefnemer er in de dialoog niet uitkomt met de omgeving, dan is dat op zichzelf geen grond voor het college/raad om medewerking aan de plannen te weigeren. Indien de plannen van de initiatiefnemer voldoen aan de criteria uit het vast te stellen gemeentelijk plussenbeleid, dan ligt weigering van de medewerking niet in de rede. De dialoog is bedoeld om invloed op en draagvlak voor de plannen bij de omgeving te realiseren. De "dialoogvereiste" houdt niet in dat er een vetorecht komt te liggen voor de omgeving. Wel richt zij zich op het invullen van de 'Plussen' die aan de orde zijn bij de beoogde uitbreiding ten opzichte van het geldende bouwvlak.

Samenvatting gewenste werkwijze en dialoog rond voorgenomen uitbreiding:

Voordat een inspraakprocedure wordt gestart voor een plan waarop het Plussenbeleid van toepassing is, moet de initiatiefnemer een verslag aanleveren van de dialoog die hij heeft gevoerd met de omgeving over het invullen van de 'Plussen' die aan de orde zijn vanwege de uitbreiding ten opzichte van het geldende bouwvlak. In dat verslag moet staan:

- wie hij heeft betrokken bij de dialoog;
- hoe de gevoerde dialoog er uit heeft gezien;
- welke inbreng de dialoog heeft opgeleverd;
- wat hij met deze inbreng heeft gedaan bij de uitwerking van zijn plan.

Het ligt in de rede dat een initiatiefnemer pas na het uitvoeren van deze dialoog een formele aanvraag indient bij de gemeente.

2. Inhoudelijk accenten in de extra maatregelen t.b.v. lokaal maatwerk

De gemeente moet in het Plussenbeleid extra maatregelen benoemen ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit op het terrein van landschappelijke inpassing, milieu- en fysieke maatregelen op het gebied van dierwelzijn. Hierbij kan een gemeente lokale of regionale aandachtspunten benoemen om focus te brengen in de extra maatregelen. De provincie verwacht daarbij dat de Regio Food Valley vanuit een goede ruimtelijke ordening extra maatregelen vraagt op het gebied van fijnstof en geur, terwijl zij in de Achterhoek verwacht dat extra maatregelen voor het bevorderen van sloop van leegstaande gebouwen worden gevraagd.

Over deze aspecten uit het Gelders Plussenbeleid kan worden opgemerkt dat het thema '**fijnstof**' vooral speelt bij de pluimveehouderij, een sector die in de Regio Food Valley veel sterker aanwezig is dan in de Achterhoek. Dit wil echter niet zeggen dat de Achterhoek of de gemeente Berkelland helemaal geen bedrijven kent waarbij aandacht voor fijnstof geboden kan zijn. Het treffen van (extra) maatregelen ten aanzien van dit aspect als "Plus" is dus mogelijk.

Voor het thema '**geur**' geldt dat dit in de Achterhoek en in Berkelland soms als lokaal knelpunt wordt ervaren. Bij een uitbreidingsplan zou daarom altijd moeten worden onderzocht of en in hoeverre de geurhinder kan worden teruggebracht door het treffen van extra maatregelen. Hierbij is de te leveren "Plus-bijdrage" waarschijnlijk niet genoeg om een luchtwasser geheel te kunnen financieren, maar kan zij wellicht wel een bijdrage leveren aan het gebruik van een extra goede (gecombineerde) luchtwasser. Verder kunnen als "Plus" wellicht ook andere stalmaatregelen worden ingezet zoals een schuin putwandsysteem dat geuremissie tegengaat.

Verder kan ook het thema '**geluid**' worden opgepakt in het kader van de Plus-bijdrage. Daarbij kan worden gedacht aan de toepassing van stillere ventilatoren, maar ook aan een andere erfontsluiting waardoor een eventuele naastgelegen woning minder wordt belast door geluid dat wordt veroorzaakt door verkeer van en naar het betrokken bedrijf.

De provincie beschouwt '**volksgezondheid**' niet als 'plus' maar als een basiskwaliteit omdat voor dit thema nog geen eigenstandig normenkader bestaat. Zij geeft aan dat dit thema wordt ingevuld via (landelijke) normen voor milieu, dierwelzijn en ruimtelijke kwaliteit en dat er een sterke verwevenheid bestaat tussen milieu, dierenwelzijn en gezondheid. Op die manier worden verbeteringen voor de volksgezondheid volgens het provinciebestuur dus ook bereikt via fysieke maatregelen voor milieu, dierwelzijn en ruimtelijke kwaliteit en dragen 'plussen' op die terreinen dus bij aan volksgezondheid.

De gemeente stelt vast dat ten aanzien van het thema 'volksgezondheid' inderdaad geen sprake is van landelijk geldende normen. Het is daarom ook niet goed mogelijk om op gemeentelijk niveau daar bovenop 'plussen' te benoemen. Ook in het gemeentelijk Plussenbeleid komt het thema 'volksgezondheid' dus vooral in beeld via de andere 'plussen' ten aanzien van milieuaspecten en ruimtelijke kwaliteit.

Ten aanzien van het verbeteren van de **ruimtelijke kwaliteit** in het gemeentelijk buitengebied kan een initiatiefnemer aansluiting zoeken bij bestaand beleid op het gebied van natuur en landschap (incl. ecologie). Daarbij kunnen de 'Markewerkboeken' worden gebruikt die samen het gemeentelijk Landschapsontwikkelingsplan (LOP) vormen. Dit kan vanzelfsprekend ook samengaan met maatregelen ter versterking van de ecologische hoofdstructuur, bestaande uit het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO). Het beleid voor deze gebieden is beschreven in bijlage 8 ('Kernkwaliteiten GNN en GO') van de provinciale Omgevingsverordening.

Als het gaat om het bevorderen van de ruimtelijke kwaliteit door sloop van leegstaande gebouwen in het buitengebied, kan voor het vragen van extra maatregelen worden aangesloten op de gedachte achter het zogenaamde 'bovenplanse sloop-bonus'-beleid. Daarbij kan ook gebruik worden gemaakt van het sloopfonds dat als flankerend beleidsinstrument is opgezet via de 'Structuurvisie Bovenplanse sloopbonusregeling buitengebied Berkelland 2017' (zie ook hoofdstuk 2). Zo biedt het 'bovenplanse sloop-bonus'-beleid mogelijkheden om bij burgerwoningen een hogere bijgebouwenoppervlakte toe te staan dan de gangbare 150 m² als daar sloop tegenover staat in de verhouding 1 : 4 (extra bijgebouw : sloop). Zo nodig moet het daarbij onmogelijk worden gemaakt dat te slopen bebouwing later weer wordt herbouwd op het perceel waar de sloop plaatsvindt. Via de op 7 december 2017 vastgestelde structuurvisie met een bijbehorende subsidieregeling is het echter ook mogelijk om aan deze sloopverplichting te voldoen via een bijdrage aan een sloopfonds. Hoewel deze beide opties vooral zijn gericht op het bouwen van bijgebouwen bij woningen, kan de achterliggende gedachte voor 'bovenplanse sloop' wel worden doorgetrokken naar de uitbreiding van een niet-grondgebonden veehouderij(tak) tot buiten het geldende agrarische bouwvlak. Daarbij is de omvang van de bijdrage aan het sloopfonds dan afhankelijk van de omvang van de uitbreiding van het bouwvlak, verminderd met de 500 m² die daarvan eens per 5 jaar is vrijgesteld.

Maatregelen op het gebied van dierwelzijn zullen in het kader van de omgevingsdialoog en het draagvlak in de directe omgeving niet altijd hoog scoren, omdat deze maatregelen doorgaans geen ruimtelijke invloed hebben en soms zelfs leiden tot een grotere ruimtebehoefte bij de initiatiefnemer. Dit neemt niet weg dat maatregelen in het kader van dierwelzijn in principe deel kunnen uitmaken van het vast te stellen "Plussenkakket" om zodoende de toepassing van diervriendelijke werkwijze te stimuleren.

Samenvatting inhoudelijk accenten van de Plussen:

Extra maatregelen moeten/kunnen worden geleverd op het gebied van:

- Milieu: fijnstof, geur en geluid (aspecten met een gezondheidscomponent);
- Ruimtelijke kwaliteit: natuur en landschap (incl. ecologie);
- Ruimtelijke kwaliteit: sloop van leegstaande gebouwen in de omgeving, waarbij nieuwbouw op de slooplocatie wordt voorkomen en er vier maal zoveel wordt gesloopt als de uitbreiding die onder het Plussenbeleid valt (d.w.z. uitbreiding buiten het geldende bouwvlak m.u.v. de eerste 500 m² die daarvan eens per 5 jaar is vrijgesteld);
- Ruimtelijke kwaliteit: bijdrage aan het sloopfonds naar rato van de uitbreiding die onder het Plussenbeleid valt (d.w.z. uitbreiding buiten het geldende bouwvlak m.u.v. de eerste 500 m² die daarvan eens per 5 jaar is vrijgesteld);
- Dierwelzijn/diervriendelijke werkwijze.

3. Wat zijn extra duurzaamheidsmaatregelen / 'plus-investeringen'?

- *Welke duurzaamheidsmaatregelen gelden als 'Plus-investering'*

De volgens het Plussenbeleid te leveren 'extra maatregelen' moeten ruimtelijk relevant zijn en bovendien verder gaan dan de eisen die normaal gesproken ook worden gesteld bij een uitbreidingsplan. Zo moet het bijvoorbeeld niet gaan om de gebruikelijke landschappelijke inpassing maar om een extra investering voor ruimtelijke kwaliteit in de vorm van de aanleg van natuur/realisering natuurdoelstellingen, extra streekeigen beplanting of toeristische infrastructuur. Wenselijk is om deze investering vorm te geven in de directe omgeving van de betrokken bedrijfslocatie. Als dit niet mogelijk is, dan kan de investering ook elders worden ingezet. Vanzelfsprekend moeten de omwonenden van die andere locatie dan ook worden betrokken bij de omgevingsdialoog.

Bij extra maatregelen op het gebied van milieu valt te denken aan het aanbrengen van niet-verplichte investeringen voor filter-, afzuig- of luchtwassystemen of biofilters. Dit soort maatregelen heeft voor de onmiddellijke omgeving van het betrokken bedrijf vaak merkbare positieve gevolgen in de vorm van afnemende milieuhinder. Dit zou voor geur bijvoorbeeld kunnen betekenen dat er een lagere geurutstoot plaatsvindt bij uitbreidingen in het kader van het Plussenbeleid.

Ook kan worden gedacht aan het plaatsen van zonnepanelen op het dak van de bedrijfsgebouwen waarbij de gemeenschap meedeelt in de opbrengst. Zo kan een bedrag ter hoogte van de 'Plus'-investering worden ingebracht in het sloopfonds of in de financiering van ecologische projecten. Op deze manier kan door tussenkomst van de gemeente een bijdrage worden geleverd aan de landschappelijke kwaliteit op basis van de plaatsing van (extra) zonnepanelen. Hierbij is dan wel niet zozeer sprake van een mogelijke afname van directe milieuhinder in de omgeving, maar wel van een maatregel die aansluit op de duurzaamheidsdoelstelling uit het gemeentelijke milieubeleid.

De hiervoor onder 2. genoemde toepassing van de 'bovenplanse sloop-bonus'-regeling en het sloopfonds wordt ook als extra maatregel opgevoerd in het gemeentelijk Plussenbeleid.

Op het gebied van dierwelzijn is het lastig om de ruimtelijke relevantie van extra maatregelen te bepalen. Wel geven de Maatlat Duurzame Veehouderij, het Beter Leven Keurmerk en Milieukeur aan welke stalsystemen als duurzame stalconcepten kunnen worden beschouwd. Toepassing van deze keurmerken biedt soms fiscaal voordeel aan de ondernemer. Daar staat tegenover dat niet altijd even duidelijk is welke voordelen dit oplevert voor de omgevingskwaliteit. Toepassing van ruimtelijk relevante en wettelijk niet-verplichte onderdelen uit deze kwaliteitssystemen wordt echter als 'Plus' gezien.

- *De hoogte van de 'Plus-investering'*

Voor de omvang van de 'Plus-investering' is van belang dat de provinciale Omgevingsvisie aangeeft dat deze moeten uitkomen op € 15,- tot € 20,- per vierkante meter bruto staloppervlakte van de uitbreiding die met het Plussenbeleid wordt gerealiseerd. Het aanhouden van een bedrag lager dan € 15,- of hoger dan € 20,- is daarom in strijd met de Omgevingsvisie. Omdat de gemeente het Plussenbeleid moet vaststellen in overeenstemming met de Omgevingsvisie, moet de gemeente dus binnen de bandbreedte van € 15,- tot € 20,- per vierkante meter blijven.

Om een eenduidige lijn aan te houden wordt er voor gekozen om uit te gaan van een vast bedrag van € 20,- per vierkante meter die met toepassing van het Plussenbeleid wordt gebouwd. Hierbij is het aan de initiatiefnemer om vroegtijdig in overleg te treden met de omgeving over de wijze waarop de Plus-investering wordt ingezet. Daarbij is het altijd mogelijk om een deel van deze investering te plegen in de vorm van een bijdrage aan het sloopfonds.

Om te voorkomen dat de gehele Plus-investering wordt ingebracht in het sloopfonds en er daardoor dus geen feitelijke 'Plus' wordt geleverd, kiest de gemeente er wel voor om als beleidslijn aan te houden dat maximaal 50% van het te investeren bedrag mag worden ingebracht in het sloopfonds. Op deze manier wil de gemeente tegengaan dat de daadwerkelijke uitvoering van de tegenprestatie (sloop) in zijn geheel wordt doorgeschoven naar de toekomst.

Samenvatting extra maatregelen:

Extra maatregelen gaan verder dan gangbare en/of wettelijk verplichte maatregelen en moeten worden geleverd op het gebied van:

- milieu (extra investering t.b.v. toepassing systemen, (extra) zonnepanelen);
- ruimtelijke kwaliteit (extra investering op het gebied van natuur en landschap)
- sloop van leegstaande gebouwen waarbij nieuwbouw op de slooplocatie wordt voorkomen
- maximaal 50% van de 'Plus-investering' kan worden ingebracht als bijdrage aan het sloopfonds
- voor het bepalen van de hoogte van de 'Plus-investering' wordt een bedrag aangehouden van € 20,- per vierkante meter die onder de werking van het Plussenbeleid wordt verteld.

4. Hoe maken we afspraken met de ondernemer?

- Te gebruiken instrumenten

Het is vanzelfsprekend de bedoeling dat de 'plus-investeringen' ook volgens de gemaakte afspraken worden uitgevoerd. Het is daarom van belang dat deze onderdeel uitmaken van dezelfde planologische procedure als die waarin ook de beoogde uitbreiding wordt toegelaten. Vervolgens kan de uitvoering van de 'plus-investeringen' bij de besluitvorming worden vastgelegd als publiekrechtelijke voorwaarde die ook voor derden afdwingbaar is². Dit laatste is van belang omdat dit niet het geval is als de 'plus-investeringen' alleen maar worden vastgelegd in een privaatrechtelijke uitvoeringsovereenkomst tussen de gemeente en de initiatiefnemer in kwestie.

Samenvatting te maken afspraken met de initiatiefnemer:

De uit te voeren extra maatregelen / 'plus-investeringen' worden vastgelegd in:

- hetzelfde besluitvormingstraject als waarin ook de beoogde uitbreiding van het geldende bouwvlak mogelijk wordt gemaakt. Voor het gehele project wordt ook overeenkomst gesloten voor het verhalen van 'tegemoetkoming in schade';
- een privaatrechtelijke overeenkomst met een boetebeding;
- voorwaarden bij de omgevingsvergunning of in voorwaardelijke verplichtingen in het nieuwe bestemmingsplan.

² Bij omgevingsvergunningen gaat het dan om voorwaarden die in de vergunning worden vastgelegd. Bij bestemmingsplanherzieningen gebeurt dat via zogenaamde 'voorwaardelijke verplichtingen'.

7. Samenvatting: kaders voor gemeentelijk Plussenbeleid

Deze structuurvisie bevat enige algemene kaders om te voorkomen dat de algemene beleidskaders uit de geldende 'Structuurvisie Berkelland 2025' wegvallen. Daarbij gaat het om:

Samenvatting algemene kaders (zie hoofdstuk 5):

De omvang van een agrarisch bouwvlak kan maximaal bedragen:

- 2 ha als het gaat om een grondgebonden agrarisch bedrijf (akkerbouw en grondgebonden veehouderij);
- 1,5 ha als het gaat om een niet-grondgebonden veehouderij(tak);
- 3,5 ha voor een gemengd bedrijf (de verschillende bedrijfstakken kunnen worden onderscheiden via 'functieaanduidingen').

Ten aanzien van nieuwvestiging en hervestiging van veehouderijbedrijven geldt dat:

- nieuwvestiging van niet-grondgebonden veehouderijbedrijven is niet toegestaan;
- hervestiging van niet-grondgebonden veehouderij is niet toegestaan in het ammoniakbuffergebied;
- nieuwvestiging van grondgebonden veehouderij is niet toegestaan, tenzij:
  - dit een verbetering oplevert van de landbouwstructuur en aangetoond is dat hervestiging op een bestaand agrarisch bouwperceel ondoelmatig is, of;
  - een bestaand bedrijf moet worden verplaatst op initiatief van de overheid ten behoeve van het realiseren van ruimtelijke doelen van algemeen maatschappelijk belang.

Uit het voorgaande komen daarnaast de volgende vertrekpunten en gemeentelijke beleidskaders naar voren als gemeentelijk Plussenbeleid voor de niet-grondgebonden veehouderij in de zin van art. 2.5.3.2, eerste lid van de Omgevingsverordening Gelderland en van de Omgevingsvisie Gelderland (paragraaf 3.9.10 van hoofdstuk 3 van de Verdieping Dynamisch Gelderland).

Samenvatting gemeentelijk Plussenbeleid (zie hoofdstuk 6):

Als vertrekpunten voor toepassing van het gemeentelijk Plussenbeleid gelden:

- alleen uitbreidingen van een niet-grondgebonden veehouderij (tak) buiten het geldende agrarisch bouwvlak vallen onder het Plussenbeleid;
- daarbij tellen de eerste 500 m² buiten het geldende bouwvlak niet mee (maximaal één keer per vijf jaar);
- in het ammoniakbuffergebied is toename van de ammoniakemissie niet toegestaan (Wav staat ook geen ontwikkelruimte op basis van de Wnb/PAS toe).

Bij de toepassing van het gemeentelijk Plussenbeleid kiest de gemeente Berkelland voor:

- een door de initiatiefnemer te voeren dialoog voorafgaand aan het indienen van de formele aanvraag zodat het verslag van de dialoog bij deze aanvraag kan worden gevoegd en ook deel uitmaakt van de gemeentelijke inspraakprocedure;
- een hoogte van de Plus-investering van € 20,- per vierkante meter die onder het Plussenbeleid wordt uitgebreid (d.w.z. de uitbreiding buiten het geldende bouwvlak m.u.v. de eerste 500 m² die daarvan eens per 5 jaar is vrijgesteld);

- het invullen van de “Plussen” door maatregelen op het gebied van:
  - milieu: fijnstof, geur, geluid en extra zonnepanelen;
  - ruimtelijke kwaliteit: natuur en landschap (incl. ecologie), sloop van leegstaande gebouwen of een bijdrage in het sloopfonds (tot maximaal 50% van de totale Plus-investering);
- het vastleggen van de Plus-investering in overeenkomsten (met boetebeding) en in vergunningvoorschriften (buitenplanse afwijking) of voorwaardelijke verplichtingen (bestemmingsplan).

CONCEPT

Bijlage 1.

Art. 1.1.1 Omgevingsverordening Gelderland

hoofdstuk 1 Algemeen   1.1 Begripsbepaling   artikel 1.1.1 Begripsbepaling   In deze verordening en de daarop rustende bepalingen wordt (mede) verstaan onder: 1 Bestemmingsplan   a. plan ingevolge artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening;   b. wijzigingsplan ingevolge artikel 3.6, eerste lid, onder a, van de Wet ruimtelijke ordening uitsluitend voor de toepassing van artikel <u>2.3.2.1</u>, <u>2.3.3.1</u>, <u>2.3.4.1</u> en <u>2.3.4.2</u>;   c. uitwerkingsplan ingevolge artikel 3.6, eerste lid, onder b, van de Wet ruimtelijke ordening uitsluitend voor de toepassing van artikel <u>2.3.2.1</u>, <u>2.3.3.1</u>, <u>2.3.4.1</u> en <u>2.3.4.2</u>;   d. beheersverordening als bedoeld in artikel 3.38 van de Wet ruimtelijke ordening;   e. omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken ten behoeve van een project van lokaal ruimtelijk belang, tenzij uit de betreffende bepaling uitdrukkelijk anders volgt;   f. omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken uitsluitend ten behoeve van de vestiging van detailhandelsvoorzieningen in volumineuze goederen op perifere detailhandelslocaties als bedoeld in artikel <u>2.3.4.2</u>, eerste lid en detailhandel in voedings- en genotmiddelen op perifere locaties als bedoeld in artikel <u>2.3.4.2</u>, tweede lid; en   g. projectuitvoeringsbesluit als bedoeld in artikel 2.10 van de Crisis- en herstelwet.   ...

Art. 2.5.1 Omgevingsverordening Gelderland

2.5 Veehouderij   Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, <u>2.5 Veehouderij</u>   2.5.1 Begripsbepaling   artikel 2.5.1.1 Begripsbepalingen   In deze titel wordt verstaan onder: 1 Agrarisch bouwperceel   Een aaneengesloten stuk grond waarop ingevolge een vigerend bestemmingsplan agrarische bebouwing is toegestaan.   ...   5 Grondgebonden veehouderijbedrijf   Agrarisch bedrijf dat gericht is op het ontwikkelen van activiteiten waarbij de productie voor meer dan 50 procent afhankelijk is van het producerend vermogen van de grond waarover het bedrijf in de omgeving van de bedrijfsgebouwen kan beschikken.   ...

10 Niet-grondgebonden veehouderijbedrijf

Agrarisch bedrijf dat hoofdzakelijk is gericht op veehouderij waarvan het voer voor de landbouwhuisdieren voor het grootste gedeelte niet geteeld wordt op de gronden die in de nabijheid van het agrarisch bouwperceel zijn gelegen, en waarop de veehouderij rechten heeft.

...

14 Plussenbeleid

Beleid dat kwaliteitsvoorwaarden geeft voor het ruimtelijk beleid van gemeenten die een uitbreiding van de niet-grondgebonden veehouderijtak mogelijk willen maken.

De geometrische plaatsbepaling van het Plussenbeleid-gebied is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOVa2-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Landbouw.

15 Uitbreiding

Een vergroting van de agrarische bebouwing op een bestaand agrarisch bouwperceel al dan niet gepaard gaande met een vergroting van het bouwperceel.

16 Investeringsbijdrage

De bijdrage die een agrarische ondernemer van niet-grondgebonden veehouderij dient te leveren om uitbreiding van die onderneming uit een oogpunt van goede ruimtelijke ordening toelaatbaar te achten.

17 Veehouderij

Een inrichting, geheel of gedeeltelijk bestemd voor het fokken, mesten en houden van landbouwhuisdieren, met uitzondering van melkvee als bedoeld in artikel 1, onder kk van de Meststoffenwet.

...

Art. 2.5.3.2 Omgevingsverordening Gelderland

...

2.5.3 Niet - grondgebonden veehouderij

artikel 2.5.3.1 Nieuwvestiging niet-grondgebonden veehouderijbedrijven

In bestemmingsplannen wordt nieuwvestiging van niet – grondgebonden veehouderijbedrijven niet toegestaan.

artikel 2.5.3.2 Uitbreiding niet-grondgebonden veehouderijtak: Plussenbeleid

1. Bestemmingsplannen maken de uitbreiding van de oppervlakte van een agrarisch bouwperceel met een niet-grondgebonden veehouderijtak dat gelegen is in het gebied dat is aangewezen als **Plussenbeleid** slechts mogelijk indien zij voldoen aan beleidsregels die door de gemeenteraad zijn vastgesteld in overeenstemming met paragraaf 3.9.10 (Verdieping) Omgevingsvisie Gelderland (december 2016). Bij uitbreiding van de oppervlakte van een agrarisch bouwperceel met een grondgebonden veehouderijtak is voorgaande niet van toepassing.
2. In afwijking van het eerste lid kan per niet-grondgebonden veehouderijtak elke vijf jaar eenmaal een uitbreiding van de oppervlakte van het agrarische bouwperceel van 500 m² of minder worden mogelijk gemaakt zonder dat toepassing wordt gegeven aan de beleidsregels die door de gemeenteraad zijn vastgesteld in overeenstemming met paragraaf 3.9.10 (Verdieping) Omgevingsvisie Gelderland (december 2016)
3. Bestemmingsplannen dienen in elk geval in overeenstemming met dit artikel te zijn gebracht op 1 januari 2027.
4. In afwijking van het derde lid dienen bestemmingsplannen die voor 1 januari 2007 zijn vastgesteld, in overeenstemming met dit artikel te zijn gebracht op 1 april 2019.
5. Het bepaalde in artikel 8.2.2, eerste en tweede lid, aanhef en onder a is op dit artikel van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat onder bestaande rechten niet wordt verstaan een ontwerp van een bestemmingsplan dat voor de inwerkingtreding van dit artikel ter inzage is gelegd en dat leidt tot een uitbreiding van de totale oppervlakte van een agrarisch bouwperceel van meer dan 1,5 hectare.

6. Onder bestaande rechten als bedoeld in artikel 8.2.2, tweede lid aanhef en onder a wordt ook verstaan een ontwerp-bestemmingsplan dat dient ter vervanging van een bestemmingsplan dat voor de inwerkingtreding van deze bepaling door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State is vernietigd en na die datum nog niet ter inzage is gelegd, voor zover dit ontwerp-bestemmingsplan voorziet in agrarische bouwpercelen kleiner dan 1,5 hectare.

artikel 2.5.3.3 Uitbreiding niet-grondgebonden veehouderijtak: Ammoniakbuffergebied

1. In het als Ammoniakbuffergebied aangewezen gebied is uitbreiding van niet-grondgebonden veehouderijtak uitsluitend toegestaan indien de ondernemer aantoont dat de emissie van ammoniak op de locatie niet toeneemt.
2. In dit gebied zijn nieuw- en hervestiging van niet-grondgebonden veehouderij niet toegestaan.
3. Artikel 2.5.3.2 is van overeenkomstige toepassing.

...

Paragraaf 8.2 Overgangs- en slotbepalingen hoofdstuk 2 Ruimte

8.2 Overgangs- en slotbepalingen hoofdstuk 2 Ruimte

artikel 8.2.1 Implementatietermijn

1. Het tijdstip waarop een bestemmingsplan in elk geval in overeenstemming met deze Verordening moet zijn vastgesteld, wordt gesteld op de eerste dag nadat twee jaar na inwerkingtreding van deze verordening is verstreken.
2. In afwijking van het bepaalde in artikel 1.1.1 Begripsbepaling, onder 1, wordt onder bestemmingsplan in het eerste lid alleen mede een beheersverordening verstaan.

artikel 8.2.2 Bestaande rechten

1. Het bepaalde in Hoofdstuk 2 Ruimte van deze verordening is niet van toepassing op ten tijde van de inwerkingtreding van deze verordening reeds bestaande rechten.
2. Onder bestaande rechten als bedoeld in het eerste lid worden verstaan:
  - a. een bestemmingsplan als bedoeld in deze verordening, inclusief de daarin opgenomen ontheffings-, wijzigings- en uitwerkingsmogelijkheden, voorzover dat plan onherroepelijk is, danwel voorzover een ontwerp van dat plan ter inzage is gelegd voor het tijdstip inwerkingtreding van deze verordening en daarop door Gedeputeerde Staten geen zienswijze is ingediend;
  - b. een projectbesluit als bedoeld in artikel 3.10 van de Wet ruimtelijke ordening, zoals dat gold voor inwerkingtreding van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, voorzover dat besluit onherroepelijk is, danwel voorzover een ontwerp van dat besluit ter inzage is gelegd voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening en daarop door Gedeputeerde Staten geen zienswijze is ingediend;
  - c. een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 10 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, inclusief de daarin opgenomen vrijstellings-, wijzigings- en uitwerkingsmogelijkheden, voorzover dat plan door Gedeputeerde Staten is goedgekeurd; of
  - d. een vrijstelling als bedoeld in artikel 18, eerste of tweede lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, voorzover Gedeputeerde Staten ten behoeve daarvan een verklaring van geen bezwaar als bedoeld in voornoemd wetsartikel hebben verleend.
3. Het bepaalde in het eerste en tweede lid is niet van toepassing op het bepaalde in de artikelen 2.4.2.1, 2.4.2.2, 2.4.2.3, 2.4.2.4, 2.4.2.5, 2.4.5.1, 2.4.7.1, 2.4.7.2, 2.4.7.3, 2.4.8.1, 2.4.8.2, 2.4.8.3 alsmede artikel 2.5.2.2 tweede lid.

...

Bijlage 2.

Toelichting op de Omgevingsverordening m.b.t. Plussenbeleid

...
Uitbreiding niet-grondgebonden veehouderijtak: Plussenbeleid (artikel <u>2.5.3.2</u>)   Uitbreiding van een niet-grondgebonden veehouderij bedrijf is uitsluitend toegestaan op een bij deze verordening behorende kaart aangegeven "gebied Plussenbeleid" indien het bedrijf extra maatregelen neemt ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving op het gebied van: • dierwelzijn;   • landschappelijke inpassing en,   • milieu   De provincie heeft voor de niet-grondgebonden veehouderij als doel om de randvoorwaarden te creëren voor duurzame niet-grondgebonden veehouderij. Daarbij gaat het om maatschappelijk verantwoord ondernemen. Daarbij is niet alleen van belang dat een agrarische ondernemer bij een voornemen tot uitbreiding tijdig de dialoog met de omgeving aangaat. Ook is van belang bij een uitbreiding de ecologische voetafdruk waar mogelijk te verkleinen. Alleen zo blijft er draagvlak vanuit de maatschappij voor de sector bestaan.   Als peildatum voor 'wat een extra maatregel is' geldt de datum van de ter inzage legging van het ontwerpbesluit door de gemeente: dat kan een ontwerp bestemmingsplan/wijzigingsplan zijn maar ook een ontwerp omgevingsvergunning.   Gemeenten kunnen van de ondernemer extra maatregelen ter verbetering van de leefomgeving verlangen, die de ondernemer zelf ter uitvoering dient te brengen. De ondernemer dient concrete voorstellen ter uitvoering van de investeringsbijdrage bij de gemeente in te dienen. Hierbij kan de ondernemer gebruik maken van de certificaatsystemen die in de Maatlat Duurzame Veehouderij, het Beter Leven Keurmerk en Milieukeur zijn beschreven. De te nemen maatregelen zijn over het algemeen fysiek van aard. Van de gemeente wordt gevraagd hierover afspraken te maken met de ondernemer. Dit dient via een (anterieure) privaatrechtelijke overeenkomst te gebeuren inclusief boetebeding, via en/of een voorwaardelijke verplichtingen in het bestemmingsplan of middels een omgevingsvergunning. De investering vindt bij voorkeur plaats op of nabij het erf van de initiatiefnemer. Indien dit niet mogelijk is vindt de investering in de omgeving van het erf of verder in de omgeving plaats. Een uitzondering geldt voor gebieden waar de sloop van gebouwen ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving een belangrijk onderwerp is. Met name in De Achterhoek levert sloop van veelal vervallen gebouwen een belangrijke bijdrage aan de verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving op. Naar de aard van de maatregel zal sloop niet op of nabij het erf zijn. Het ontwerp actualisatie- of wijzigingsplan van het bestemmingsplan moet vergezeld gaan van een berekening van de investeringsbijdrage. Het bevoegd gezag, de gemeente, werkt het Plussenbeleid in haar ruimtelijk beleid uit om een ieder hierover vooraf duidelijkheid te geven. Van de gemeenten wordt in verband met de rechtsgelijkheid gevraagd in regionaal verband dan wel met een buurgemeente dan wel door inschakeling van een onafhankelijke deskundige (zoals de SAAB, Stichting Advisering Bouwplannen) een consistente beleidsafweging toe te passen.   De verwachting voor deze sector is dat er schaalvergroting zal plaatsvinden. Een voordeel van schaalvergroting is dat grotere bedrijven beter dan kleinere bedrijven in staat zijn om extra maatregelen te nemen die de negatieve effecten voor de leefomgeving, zoals geurhinder en fijn stof uitstoot, verminderen.   <i>Artikelsgewijze toelichting:</i>   Artikel <u>2.5.3.2</u>, eerste lid betekent dat gemeenten vanaf het moment van inwerking treding van deze wijziging van de verordening het Plussenbeleid moeten toepassen als zij bestemmingsplannen opstellen die betrekking hebben op niet grond gebonden veehouderij. Dit kan een postzegelplan betreffen en betrekking hebben op een enkele veehouderijtak. Het kan ook een (deel)bestemmingsplan buitengebied betreffen. De gemeente moet in alle gevallen eerst beleid en beleidsregels vaststellen in overeenstemming met de provinciale verordening en visie, voordat een bestemmingsplan wordt opgesteld. Het Plussenbeleid is van toepassing op niet-grondgebonden veehouderij. Met het Plussenbeleid wordt het ontstaan van een niet-grondgebonden onderdeel van een bestaand bedrijf en elke uitbreiding van een niet-grondgebonden bedrijf of onderdeel van een bedrijf groter dan 500 m2 gebonden aan de kwalitatieve eisen van het Plussenbeleid. Ook een van oorsprong grondgebonden bedrijf dat met een niet-grondgebonden bedrijfsdeel uitbreidt valt dus onder het Plussenbeleid.

De uitzondering van artikel 2.5.3.2, tweede lid geldt per veehouderij. Dus na een uitbreiding van maximaal 500 m2 voor een bepaalde veehouderij, kan deze veehouderij pas vijf jaar later weer een uitbreiding op grond van dit lid krijgen.

Het derde en vierde lid zien op de implementatie van het Plussenbeleid. In afwijking van artikel 4.1, tweede lid van de Wro is de termijn in het derde lid gesteld op 10 jaar. Dit is een vangnet om te zorgen dat bestemmingsplannen in elk geval op 1 januari 2027 geheel aan het Plussenbeleid voldoen. Op grond van het eerste en het tweede lid en op grond van de wettelijk voorgeschreven actualisatie iedere 10 jaar, zullen bestemmingsplannen gedurende die periode al steeds vaker het Plussenbeleid bevatten.

In het vierde lid is geregeld dat bestemmingsplannen die op dit moment ouder zijn dan 10 jaar en waarvan een wijziging nog niet ter inzage is gelegd op de datum van inwerkingtreding van de verordening, een implementatietermijn van twee jaar hebben.

In het vijfde lid is bepaald dat als overgangsrecht bestaande rechten worden gerespecteerd. Dit geldt niet voor ontwerp-bestemmingsplannen die zouden leiden tot een uitbreiding boven de 1,5 hectare.

In het geval een gemeente te maken krijgt met het Plussenbeleid omdat een bestemmingsplan voor de datum van inwerkingtreding van dit artikel is vernietigd en er op de datum van inwerkingtreding van dit artikel nog geen nieuw bestemmingsplan ter visie is gelegd, hoeft het nieuwe plan niet aan het Plussenbeleid te voldoen. Er mogen dan geen rechten worden verleend boven de 1,5 hectare. Deze situatie speelt in de gemeente Berkelland. Dit is neergelegd in het zesde lid.

Uitbreiding niet-grondgebonden veehouderijtak: Ammoniakbuffergebied (artikel 2.5.3.3)

Deze op een bij de verordening behorende kaart aangegeven gebieden, zijn gelegen rond prioritaire natuurgebieden (veelal Natura2000-gebieden). Deze gebieden zijn gevoelig voor stikstofdepositie. Met het zogenoemde Reconstructiebeleid is aan perspectiefvolle bedrijven de mogelijkheid geboden te verplaatsen naar minder stikstofdepositie gevoelig gebieden. Vanwege de ligging van deze gebieden rond prioritaire natuurgebieden, is het gerechtvaardigd dat voor deze gebieden, naast toepassing van het Plussenbeleid, de extra eis geldt dat de emissie van ammoniak op de locatie niet mag toenemen.

...

Bijlage 3.

Tekst Omgevingsvisie Gelderland (Visie)

...   3.4.2 Niet-grondgebonden veehouderij: het Plussenbeleid   In dit gebied heeft de provincie als doel de randvoorwaarden te creëren voor duurzame niet-grondgebonden landbouw. Daarbij gaat het om maatschappelijk verantwoord ondernemen. De ontwikkelingsmogelijkheden van een bedrijf hangen in de eerste plaats af van de bedrijfslocatie. In Gelderland behoort het grootste deel van de pluimvee- en varkens- en vleeskalverenbedrijven tot de niet-grondgebonden landbouw. Het voer voor deze dieren komt van buiten het bedrijf en veelal zelfs van buiten Nederland.   De provincie stimuleert bestaande bedrijven in deze sector die duurzamer wensen te produceren. Dit betekent: • er is geen ruimte voor nieuwvestiging van niet-grondgebonden veehouderijbedrijven;   • er is ruimte voor bestaande bedrijven om zich duurzaam te ontwikkelen. Aan deze groei zijn duurzaamheidseisen verbonden die zijn uitgewerkt in het Plussenbeleid (zie Verdieping <u>3.9.10 Plussenbeleid: verduurzaming van bedrijven in de niet-grondgebonden veehouderij</u>). Aan gemeenten wordt gevraagd om deze voorwaarden in haar ruimtelijk beleid mee te nemen. Welke uitbreidingen van veehouderijen mogelijk zijn, wordt verder bepaald door: • de wettelijke kaders van het Rijk;   • de provinciale regels voor bescherming van o.m. de kernkwaliteiten van Nationale Landschappen, Waardevol Open landschap, Nieuwe Hollandse Waterlinie, Gelderse Groene Ontwikkelingszone en het Gelders Natuurnetwerk, zoals weergegeven in de provinciale Omgevingsverordening;   • het gemeentelijk bestemmingsplan en het gemeentelijke ruimtelijke beleid: de gemeente bepaalt of en waar uitbreidingen gewenst zijn.   De groei moeten ondernemers 'verdienen'. De groeipotentie van een bedrijf wordt afhankelijk van de plek waarin het bedrijf ligt. Wanneer kwetsbare en gevoelige functies in de omgeving van de bedrijfslocatie liggen, zijn de uitbreidingsmogelijkheden beperkt en aan specifieke voorwaarden gekoppeld. Zo moeten bedrijven in de omgeving van stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden extra technische maatregelen treffen om groeiruimte te creëren.   In de verdiepende tekst bij deze Omgevingsvisie (<u>3.9.10 Plussenbeleid: verduurzaming van bedrijven in de niet-grondgebonden veehouderij</u>) worden voor het Plussenbeleid enkele zaken aangereikt.   Naast het planologische spoor stimuleert de provincie de verduurzaming van de veehouderij actief door kennis te helpen ontwikkelen en door innovaties via proefopstellingen en praktijkpilots te ondersteunen. Ook in relatie tot de bevindingen uit de PlanMER: Duurzame ontwikkeling niet-grondgebonden landbouw. Zie <u>bijlage 42 PlanMER en Passende beoordeling Uitwerking Gelders Plussenbeleid</u> en <u>bijlage 43 Aanvulling PlanMER en Passende beoordeling Uitwerking Gelders Plussenbeleid</u>.   Rolopvatting   De provincie is: • normerend   • inspirerend   • verbindend   Instrumenten   • verordening   • ondersteuning   • stimulering

3.4.2.1 Ammoniakbuffergebied

In het ammoniakbuffergebied geldt ten eerste de tekst weergegeven in paragraaf 3.9.10 Plussenbeleid: verduurzaming van bedrijven in de niet-grondgebonden veehouderij geheten 'Plussenbeleid'. Daarnaast zijn er nog drie aspecten aan de orde:

1. er is uitsluitend groei mogelijk voor ondernemers om het bedrijf te ontwikkelen indien de emissie van ammoniak op de locatie niet toeneemt bij uitbreiding van niet-grondveehouderij-activiteiten - of die nu geheel uit intensieve niet-grondgebonden veehouderijactiviteiten bestaan of slechts gedeeltelijk binnen een deel van het bedrijf worden uitgeoefend;
2. nieuwvestiging en hervestiging zijn verboden;
3. er kunnen meerdere functies (ook niet-agrarische bestemmingen) naast elkaar bestaan in dit gebied. Dit is een gemeentelijke afweging. Juist meerdere functies kunnen de afbouw van de intensieve veehouderij ondersteunen. Nieuwe functies moeten passen bij de gegeven kernkwaliteiten in een gebied. Bijvoorbeeld kernkwaliteiten voor natuur en landschap.

Rolopvatting

De provincie is:

- normerend
- verbindend
- inspirerend

Instrumenten

- verordening
- ondersteuning
- stimulering

Bijlage 4.

Tekst Omgevingsvisie Gelderland (Verdieping)

...

3.9.10 Plussenbeleid: verduurzaming van bedrijven in de niet-grondgebonden veehouderij

De niet-grondgebonden veehouderij, met name de varkens-, geiten-, pluimvee- en vleeskalverenbedrijven, mogen zich in Gelderland ontwikkelen op basis van het vigerend bestemmingsplan. Welke uitbreidingen van veehouderijen mogelijk zijn, wordt verder bepaald door:

- de wettelijke kaders van het Rijk;
- de provinciale regels voor bescherming van o.m. de kernkwaliteiten van Nationale Landschappen ([link](#)), Waardevol Open landschap ([link](#)), Nieuwe Hollandse Waterlinie ([link](#)), Gelderse Groene Ontwikkelingszone ([link](#)) en het Gelders Natuurnetwerk ([link](#)), zoals weergegeven in de provinciale Omgevingsverordening ([link](#)).

In Gelderland is net als in voorgaande jaren geen nieuwvestiging toegestaan. Bedrijven of onderdelen van bedrijven (zogenoemde niet-grondgebonden *takken*) die uitbreiden, krijgen vanaf het moment dat gemeenten het Plussenbeleid in hun ruimtelijk beleid hebben meegenomen extra eisen opgelegd. Voor bedrijven die qua oppervlakte agrarisch bouwperceel meer dan 500 m² groeien zijn dan een of meer 'maatschappelijke plussen' vereist. Het gaat om aanvullende maatregelen van ruimtelijke kwaliteit op het gebied van milieu, landschappelijke inpassing en/of fysieke maatregelen op het gebied van dierwelzijn. Deze maatregelen moeten plaatsvinden naast de generieke wettelijke eisen en andere voorwaarden – zoals een goede landschappelijke inpassing op basis van vigerend Gelders provinciaal en gemeentelijk beleid.

Aan uitbreidingen van niet-grondgebonden veehouderij-activiteiten worden de volgende aanvullende eisen gesteld. Hierna worden deze puntsgewijs beschreven. De richting van hoe deze zaken moeten worden ingevuld, is opgenomen onder de puntsgewijze opsomming.

Eisen aan uitbreiding vanuit Plussenbeleid

1. uitbreidingen zijn alleen mogelijk indien het bedrijf maatregelen van ruimtelijke kwaliteit treft op het gebied van milieu, landschappelijke inpassing of fysieke maatregelen op het gebied van dierwelzijn,
2. een verslag van een dialoog met zijn omgeving bij de aanvraag – d.w.z. het verzoek om een bestemmingsplanherziening, -wijziging of omgevingsvergunning- is gevoegd,
3. de investering in de maatschappelijke plussen € 15,- tot € 20,- bedraagt per vierkante meter bruto stalvloeroppervlakte van de uitbreiding,
4. de investering zoveel mogelijk plaatsvindt op het erf. Indien dit niet mogelijk is, dan vindt de investering in de omgeving van het erf of verder in de omgeving,
5. de gemeente maakt met de ondernemer afspraken inclusief boetebeding via een privaatrechtelijke overeenkomst, een voorwaardelijke verplichting in het bestemmingsplan of een omgevingsvergunning. Op basis daarvan werkt het bevoegd gezag een wijzigingsplan uit, een afwijkingsbesluit of herziening van het bestemmingsplan,

Toelichting spelregels Plussenbeleid

De verwachting voor de niet-grondgebonden veehouderij is dat er schaalvergroting zal plaatsvinden. Een voordeel van schaalvergroting is dat grotere bedrijven beter dan kleinere bedrijven in staat zijn om extra maatregelen te nemen die de negatieve effecten voor de leefomgeving, zoals geurhinder en fijnstof uitstoot, endotoxinen en het risico op zoönosen, verminderen.

De provincie heeft er oog voor dat het Plussenbeleid niet onnodig belemmerend moet werken. Daarom gelden deze spelregels alleen voor uitbreidingen van bedrijven die qua oppervlakte van het agrarisch bouwperceel met meer dan 500 m² groeien. Aanvragers hebben maximaal een keer per vijf jaar de mogelijkheid om maximaal 500 m² uit te breiden zonder Plussenbeleid. De voorwaarden om zonder Plussenbeleid uit te breiden zijn bedoeld als lastenverlichting in de uitvoering.

Gemeenten nemen de voorwaarden van het Plussenbeleid mee in hun ruimtelijk beleid. De volgende vier aspecten zijn (minimaal) aan de orde om het Plussenbeleid lokaal uit te werken:

1. wat is de gewenste werkwijze en dialoog rond de voorgenomen uitbreiding?
2. welke inhoudelijk accenten in de extra maatregelen zijn gewenst vanuit het lokale beleid, passend bij het gebied, zodat lokaal maatwerk mogelijk wordt in de geest van de Omgevingswet en Gelderse Omgevingsvisie,

3. duiden van de ondergrens van de extra duurzaamheidsmaatregelen (wat zijn 'plus-investeringen'),
4. hoe de afspraken met de ondernemer worden gemaakt, bijvoorbeeld over de hoogte van de investering.

Deze zaken kunnen (eerst) op regionaal niveau worden uitgewerkt, zoals de Menukaart van de regio FoodValley. Een gemeente kan een dergelijk intergemeentelijk (regionaal) beleidskader benutten voor een nadere uitwerking in eigen ruimtelijk beleid.

Ad 1: de gewenste werkwijze en dialoog rond de voorgenomen uitbreiding

Van belang is vroegtijdige betrokkenheid van belanghebbenden bij de voorbereiding van plannen of besluiten. De provincie verwacht daarom van gemeenten dat zij in hun lokale beleid opnemen dat rondom een voorgenomen uitbreiding een zorgvuldige dialoog wordt gevoerd, gericht op het in kaart brengen van alle belangen, zowel die van de ondernemer als die van de belanghebbenden in de omgeving. In ieder geval dient een ondernemer bij een aanvraag tot uitbreiding een verslag van de dialoog met de omgeving te voegen.

Het is aan te raden dat een ondernemer eerst in gesprek gaat met de gemeente voor eerste check op het uitbreidingsplan. Zonder dat de gemeente zich al verbindt aan een plan, kan op eenvoudige wijze een eerste filtering op kansrijke en kansarme plannen plaatsvinden. Hoewel niet verplicht, is ook in de Omgevingswet het belang van een dergelijk vooroverleg onderstreept. De gemeente zorgt voor de afstemming van het eerste idee, ambtelijk en waar nodig bij het bestuur. Wanneer een gemeente een initiatief tot uitbreiding als kansrijk beoordeelt, is het van belang dat de ondernemer tijdig over een nog niet uitgewerkt plan in gesprek gaat met de omgeving. De ondernemer voert een dialoog met de omgeving dat, zoals hij of zij het beste inschat, passend bij het gebied. Het is denkbaar dat een ondernemer voor zijn (directe) burens een presentatie over zijn voorgenomen uitbreiding geeft en vraagt naar de ideeën van zijn omgeving hierover. Een buurthuis kan hiervoor een goede plek zijn maar ook een rondleiding door het bedrijf van de ondernemer is een mogelijkheid. Hiervoor gelden geen wetmatigheden. Een ondernemer nodigt zijn burens uit in een omtrek van een kilometer, een andere ondernemer nodigt burens uit in een kleinere straal rond zijn bedrijf. Voor advies hierover kan de ondernemer eventueel te rade gaan bij bijvoorbeeld de gemeente. De provincie biedt ondersteuning bij de uitvoering van het Plussenbeleid en stelt informatie voor alle partijen helder beschikbaar, zoals:

- beschikbaar stellen van zogenoemde 'handreikingen' over hoe een dialoog gevoerd kan worden;
- website vullen, toegankelijk voor iedereen, met informatie: op themaniveau, met namen van contactpersonen. Dit ook in het kader van de Omgevingswet waarin kennis transparant beschikbaar wordt gesteld via digitale info.
- een helpdesk voor partijen beschikbaar stellen die telefonisch kan worden geraadpleegd.

Afhankelijk van zijn toekomstvisie op het bedrijf en het gesprek met de omgeving past de ondernemer het uitbreidingsplan dan aan.

Het uitbreidingsplan wordt in procedure gebracht als de gemeente het plan en de gevoerde stappen in het proces met (onafhankelijke) partijen heeft besproken. Reden hiervan is om zorgvuldig en transparant te kunnen zijn naar alle betrokkenen over:

- a. zijn de benodigde onderzoeken zorgvuldig opgesteld en gedeeld,
- b. zijn belangen zorgvuldig en transparant gemaakt en gewogen,

Het bevoegd gezag maakt een afweging over wel of niet akkoord gaan met het plan. De gemeente maakt vervolgens met de ondernemer afspraken inclusief boetebeding via een privaatrechtelijke overeenkomst, een voorwaardelijke verplichting in het bestemmingsplan of een omgevingsvergunning. Op basis daarvan werkt het bevoegd gezag een wijzigingsplan uit, een afwijkingsbesluit of herziening van het bestemmingsplan.

Ad 2: welke inhoudelijk accenten in de extra maatregelen zijn gewenst met het oog op lokaal maatwerk passend bij het gebied

Het gaat bij aanvullende maatregelen niet over gangbare maatregelen die al vanuit bestaande vigerende beleidskaders nodig zijn. Aanvullende maatregelen zijn extra maatregelen ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit op het terrein van landschappelijke inpassing, milieu- en dierenwelzijn de groeirimte. Op deze wijze draagt Gelderland bij aan het versnellen van duurzame ontwikkelingen in de veehouderij, zonder dat dit ten koste gaat van een verslechtering voor de kwaliteit van de leefomgeving.

Gemeenten werken vooraf in beleid uit of zij in bepaalde gebieden lokale of regionale aandachtspunten zien voor de inhoudelijke focus van deze aanvullende maatregelen vanuit een goede ruimtelijke ordening. Deze inhoudelijke focus zal daarvandaan meer of minder sturend zijn voor de aard van de genoemde aanvullende maatregelen passend bij de aard van een gebied.

Gemeenten kunnen accenten in de inhoudelijke focus van de aanvullende maatregelen eerst in regionaal verband uitwerken. Ook kunnen gemeenten het beleid dat – nadat het regionaal is verwoord – zelf nader aanscherpen.

Conform de aankomende Nationale Omgevingsvisie en Omgevingswet verwacht de provincie dat gemeenten actief beleid voeren op aandachtspunten in hun gebied, die vanuit een goede ruimtelijke ordening lokaal en in een gebied (regionaal) aandacht verdienen. Wij geven hieronder aan om welke gebieden het gaat en wij verwachten dat gemeenten deze rol ook actief oppakken.

De provincie verwacht van gemeenten dat zij op de volgende zaken sturing geven in de uitwerking van het lokaal maatwerk om vanuit een goede ruimtelijke ordening aanvullende maatregelen te vragen:

- aanvullende maatregelen voor fijnstof (onderdeel van een milieu-plus) in de regio FoodValley om de totale achtergrondbelasting te verbeteren in het gebied (link naar Atlas Leefomgeving),
- aanvullende maatregelen voor geur (onderdeel van een milieu-plus) in de regio FoodValley. Zie bijlage Geurhinder als gevolg van geurachtergrondconcentratie (NIEUW),
- op basis van de urgentie over leegstand in het buitengebied (ruimtelijke kwaliteits-plus) in de regio Achterhoek zijn er extra maatregelen nodig die de landschappelijke kwaliteit verbeteren en sloop bevorderen.

Ad 3: ondergrens van de extra duurzaamheidsmaatregelen (wat zijn 'plus-investeringen')

De te nemen aanvullende duurzaamheidsmaatregelen moeten passen binnen een goede ruimtelijke ordening c.q. ruimtelijk relevant zijn. Dit vergt maatwerk en is afhankelijk van het gebied waar de uitbreiding plaatsvindt. Niet alle onderstaande maatregelen zijn in alle gevallen ruimtelijk relevant. Conform de aankomende Nationale Omgevingsvisie en Omgevingswet verwacht de provincie dat gemeenten actief beleid voeren op aandachtspunten in hun gebied.

Ruimtelijke kwaliteit

Hier gaat het om maatregelen die verder gaan dan standaard beleid. Aanvullende maatregelen zijn bijvoorbeeld extra investeringen in:

- extra streekeigen beplanting,
- fruitbomen,
- loop- en wandelpaden,
- bezichtigingsruimte,
- innovatieve architectuur m.b.t. stalconcepten,
- bijdrage aan een ecologische verbindingzone,
- sloop van vrijkomende agrarische bebouwing.

Milieu

Hier gaat het om maatregelen die verder gaan dan standaard beleid. Aanvullende investeringen zijn bijvoorbeeld:

- filtersysteem,
- afzuigsysteem,
- luchtwassysteem,
- biofilter,

Het gaat bij aanvullende maatregelen niet op de gangbare emissie reducerende technieken of gangbare BBT. Wat gangbaar is, is o.m. omschreven in artikel 1.1 van de Wabo. Dit verschilt per diersoort, per jaar en per gebied. Voor ammoniak kan in het kader van aanvullende BBT-maatregelen bijvoorbeeld gekeken worden naar kolom C van "Besluit emissiearme huisvesting" gepubliceerd in Staatscourant d.d. 25/6/2015 waarin gewenste grenswaarden voor 2018 worden genoemd. De ondernemer moet aantonen waarom zijn maatregel voor een plus in aanmerking komt en moet dat expliciet maken. Het is aan de gemeente om deze afweging te beoordelen.

Dierwelzijn

Hier gaat het om fysieke maatregelen die verder gaan dan standaard beleid. Aanvullende maatregelen zijn bijvoorbeeld gericht op:

- oppervlakte,
- groepsgrootte,
- stalinhoud,
- voorkomen hittestress,
- schuurvoorziening,
- erfverharding,
- hygiënesluis,
- mestafvoerpunten.

Voorbeelden van maatregelen op het gebied van ruimtelijke kwaliteit, milieu en dierenwelzijn zijn ook te vinden in de Maatlat Duurzame Veehouderij en het Beter Leven Keurmerk (sterrensysteem) en Milieukeur. Deze certificaatssystemen zijn waardevol omdat zij aangeven wat in algemeenheid duurzamere stalconcepten zijn. Zij geven ondernemers houvast om duurzamere stalconcepten toe te passen door fiscaal voordeel te bieden. De controle op de uitvoering van de maatregelen wordt door een onafhankelijke instantie uitgevoerd. Jaarlijks worden deze systemen met stakeholders en ondernemers besproken en vinden er actualisaties plaats.

Gangbare maatregelen en dus geen aanvullende maatregel

Bedrijfsvoeringsmaatregelen zijn **niet** aan te merken als een extra maatregel.

Ook de volgende zaken zijn **niet** aan te merken als een extra maatregel

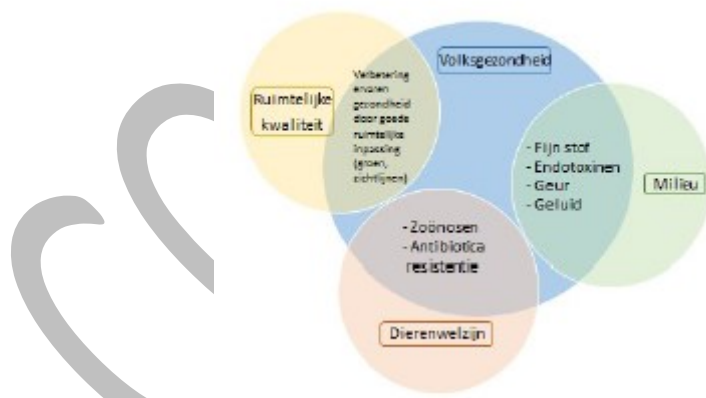
- een goede erfinpassing,
- rekening houden met landschappelijke en natuurkwaliteiten,
- voldoen aan milieunormen of aan normen voor dierenwelzijn,
- emissiereducerende milieutechnieken (gangbare BBT cf Wabo artikel 1.1) die al standaard worden voorschreven.

Als peildatum voor 'wat een extra maatregel is' geldt de datum van de ter inzage legging van het ontwerpbesluit door de gemeente: dat kan een ontwerp bestemmingsplan/wijzigingsplan zijn maar ook een ontwerp omgevingsvergunning.

Volksgezondheid

Gezondheid beschouwt de provincie niet als 'plus' maar als een basiskwaliteit. Er is voor volksgezondheid nog geen eigenstandig normenkader. Volksgezondheid wordt nu ingevuld door invulling te geven aan (rijks)normen voor milieu (fijnstof en geur), dierenwelzijn en ruimtelijke kwaliteit. Er is een sterke verwevenheid tussen milieu, dierenwelzijn en gezondheid. Volksgezondheid lift mee op milieu (fijnstof en geur), dierenwelzijn en ruimtelijke kwaliteit. Als nieuwe normen over volksgezondheid meer helderheid geven dan komt dit erbij als basis en niet als 'plus'. Provincie en partners volgen de ontwikkelingen hiervan nauwlettend. Onderstaande huidige verwevenheid tussen elementen van volksgezondheid en de drie plussen wordt in de onderstaande figuur geïllustreerd.

verwevenheid volksgezondheid en de drie plussen

Verbeteringen voor de volksgezondheid worden dus in de praktijk ook via fysieke maatregelen voor milieu, dierenwelzijn en ruimtelijke kwaliteit – de plus-sporen in het Plussenbeleid - gerealiseerd. Zo dragen plussen op het gebied van geur, fijnstof en NO_x dragen bij aan volksgezondheid. Maatregelen voor de verbetering van dierenwelzijn doen dit ook. Immers: een verkleining van de kans op het ontstaan en verspreiding van dierziekten verkleint de kans op effecten op volksgezondheid. Dit doet recht aan het gedachtengoed van de komende Omgevingswet, zorgen voor een gezonde en veilige leefomgeving.

Tegelijkertijd heeft de provincie sinds 2016 een instrument dat gericht is op het in beeld brengen van de factoren in de fysieke leefomgeving die invloed hebben gezondheid en dat daarmee een handvat kan bieden om te bepalen welke factoren de meeste kansen bieden om deze te verbeteren.

Ad 4: afspraken met de ondernemer, bijvoorbeeld over de hoogte van de investering

Gemeenten kunnen van de ondernemer extra maatregelen ter verbetering van de leefomgeving verlangen, die de ondernemer zelf ter uitvoering dient te brengen. De ondernemer dient concrete voorstellen ter uitvoering van de investeringsbijdrage bij de gemeente in te dienen. Hierbij kan de ondernemer onder meer gebruik maken van de certificaatssystemen die in de Maatlat Duurzame Veehouderij, het Beter Leven Keurmerk en Milieukeur zijn beschreven.

De te nemen maatregelen zijn over het algemeen fysiek van aard. Van de gemeente wordt gevraagd hierover afspraken te maken met de ondernemer. Dit dient via een anterieure privaatrechtelijke overeenkomst te gebeuren inclusief boetebeding, en/of voorwaardelijke verplichtingen in het bestemmingsplan of middels een omgevingsvergunning.

De investeringsbijdrage

De norm voor de investeringsbijdrage is een bedrag tussen de € 15 en 20 per vierkante meter stalvloeroppervlakte van de uitbreiding. De investering vindt bij voorkeur plaats op of nabij het erf van de initiatiefnemer. Indien dit niet mogelijk is vindt de investering in de omgeving van het erf of verder in de omgeving plaats. Een uitzondering geldt voor gebieden waar de sloop van gebouwen ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving een belangrijk onderwerp is. Met name in de Achterhoek levert sloop van veelal vervallen gebouwen een belangrijke bijdrage aan de verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving op. Naar de aard van de maatregel zal sloop niet op of nabij het erf zijn.

Indien in de uitwerking van het uitbreidingsplan en het gesprek tussen ondernemer en omgeving duidelijk aantoonbaar is gemaakt dat een investering van minder dan € 15 per vierkante meter stalvloeroppervlakte van de uitbreiding mogelijk is, dan wordt dit mogelijk geacht. Maatwerk kan plaatsvinden indien dat goed onderbouwd wordt. Van het normbedrag kan worden afgeweken als de aanvullende investering - gelet op het belang van de bescherming van de ruimtelijke, milieu hygiënische en gezondheidseffecten van de uitbreiding van een veehouderij - niet leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Het ontwerp-bestemmingsplan moet vergezeld gaan van een berekening van de investeringsbijdrage.

Het bevoegd gezag, de gemeente, werkt beleidsregels uit die een ieder hierover vooraf duidelijkheid geven. Van de gemeenten wordt in verband met de rechtsgelijkheid gevraagd in regionaal verband dan wel met een buurgemeente dan wel door inschakeling van een onafhankelijke deskundige (zoals de SAAB, Stichting Advisering Bouwplannen) een consistente beleidsafweging toe te passen.

Jaarlijkse evaluatie en monitoring

Het Plussenbeleid zal na 1 jaar geëvalueerd worden, onder meer om te zien of deze bedragen moeten worden aangepast. Daarbij gaat het met name om het volgende te evalueren:

- welke gemeenten hebben het Plussenbeleid in het ruimtelijk beleid verwerkt en welke gemeenten hebben er ervaring mee opgedaan bij een uitbreiding;
- hoe en in welke zin zijn er afspraken gemaakt over de maatregelen passend bij gebiedsaandachtspunten;
- hoe is omgegaan met de berekening van de extra investering (en waarin) passend bij de situatie en het gebied –meer maatwerk;
- hoe is verslag van de dialoog – met het samenspel tussen bevoegd gezag, ondernemer en omgeving –verlopen’;
- hoe hebben de betrokken bevoegde gezagen de rechtmatigheid in de uitvoering vorm gegeven;
- hoe ervaren de betrokken partijen de praktische uitvoerbaarheid;
- hoe is de handhaving in de betreffende gemeente rond de uitvoering van de aanvullende maatregelen in het kader van het Plussenbeleid geregeld, wat is de rol van de Omgevingsdiensten;
- zijn er ongewenste neveneffecten te zien vanwege de uitbreiding; bv effecten rond verkeersveiligheid of een aantoonbare aanzienlijke toename in leegstand?

Zodra in deze jaarlijkse monitor duidelijk wordt dat een of meer elementen in het Plussenbeleid niet voldoende of als er manieren zijn die naar onze mening beter kunnen werken, dan zal de provincie een voorstel doen om het Plussenbeleid nader aan te passen.

Het Plussenbeleid is van toepassing op gebieden waarvoor vanaf 2014 zoneringsmaten golden in de Omgevingsvisie en –verordening: verweingsgebied, landbouwonontwikkelingsgebied, extensiveringsgebied.

Eisen aan uitbreiding vanuit de regels voor het Ammoniakbuffergebied (hyperlink naar 3.4.3 van de Omgevingsvisie)

Naast de eisen van het Plussenbeleid geldt bij alle uitbreidingen voor niet-grondgebonden veehouderij de voorwaarde van artikel 2.5.3.3 van de Omgevingsverordening (Uitbreiding niet-grondgebonden veehouderijtak: ammoniakbuffergebied). Namelijk dat in het ammoniakbuffergebied - het voormalige extensiveringsgebied - mag de emissie van ammoniak niet mag toenemen in de inrichting op de locatie bij de uitbreiding van de niet-grondgebonden veehouderij-activiteit. Deze maatregel is nodig omdat dit

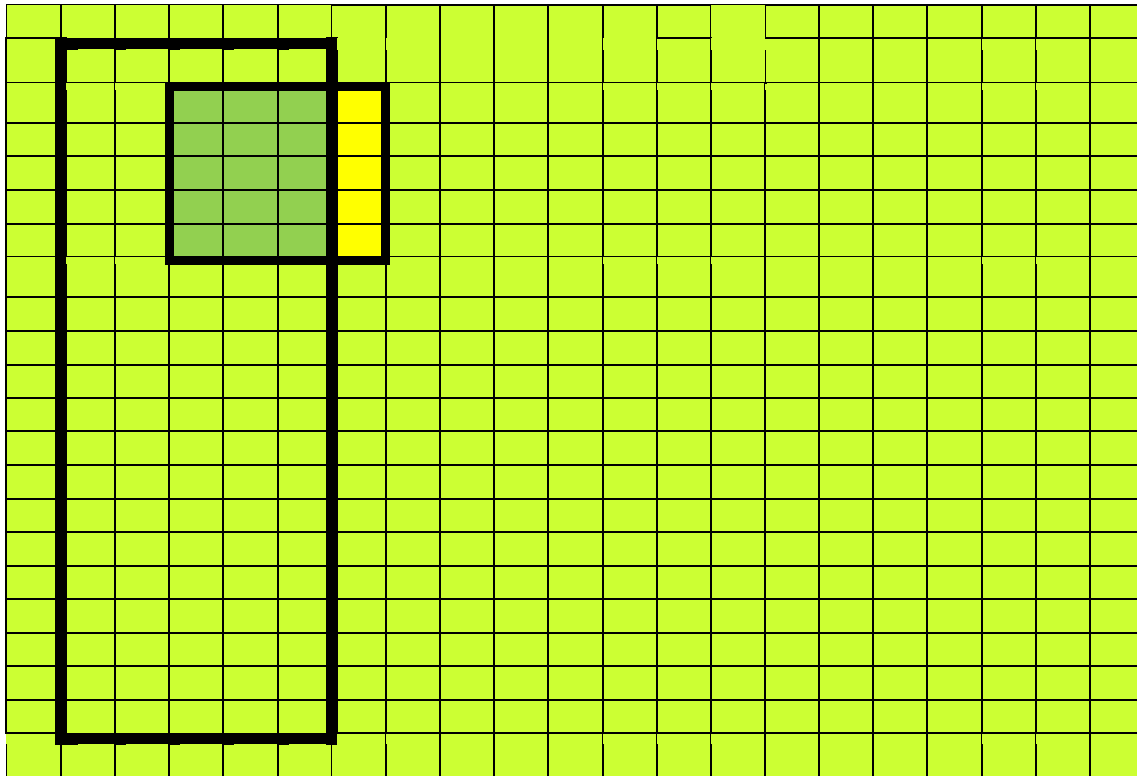
gebied een grote natuurwaarde heeft. Ze liggen allemaal in de 250 meter zone rondom zeer gevoelige natuur van het Gelders natuurnetwerk. De afgelopen 30 jaar hebben deze bedrijven strikte uitbreidingsbeperkingen ondervonden, waardoor er weinig 'toekomstbedrijven' meer liggen. Afschaffen van het extensiveringsbeleid zou betekenen dat deze bouwblokken in principe weer beschikbaar komen voor een volwaardig bedrijf. De naastgelegen natuur krijgt zo te maken met extra stikstofdepositie waardoor de kwaliteit flink achteruit zal gaan.

...

CONCEPT

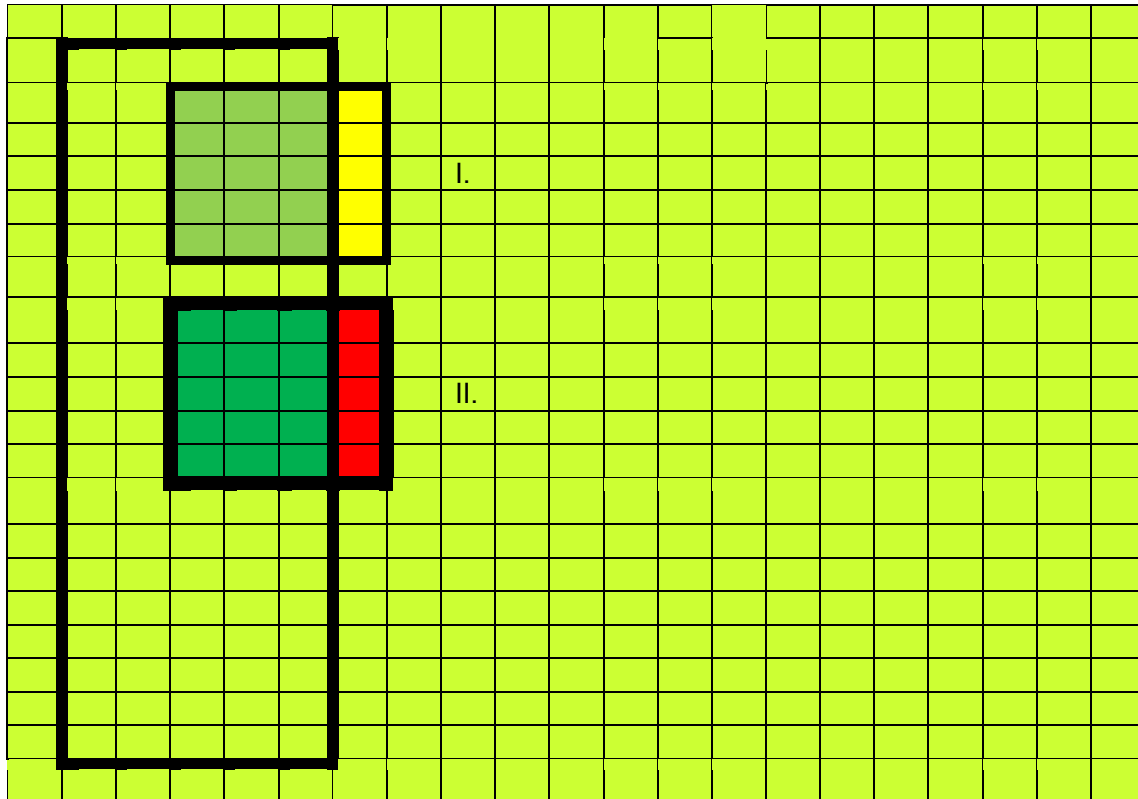
Bijlage 5.

Uitbreiding van een bouwvlak met minder dan 500 m²: Plussenbeleid n.v.t.

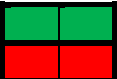
- Gebied met een agrarische gebiedsbestemming
- Bouwvlak van 1 ha binnen de agrarische gebiedsbestemming
- Nieuwe stal (50 x 40)
- Plussenbeleid niet van toepassing (binnen geldend bouwvlak : 1.500 m²)
Plussenbeleid niet van toepassing (eerste 500 m² buiten het bouwvlak)

Uitbreiding van een bouwvlak met minder dan 500 m²: bij herhaalde toepassing is Plussenbeleid wel van toepassing op de eerste 500 m²

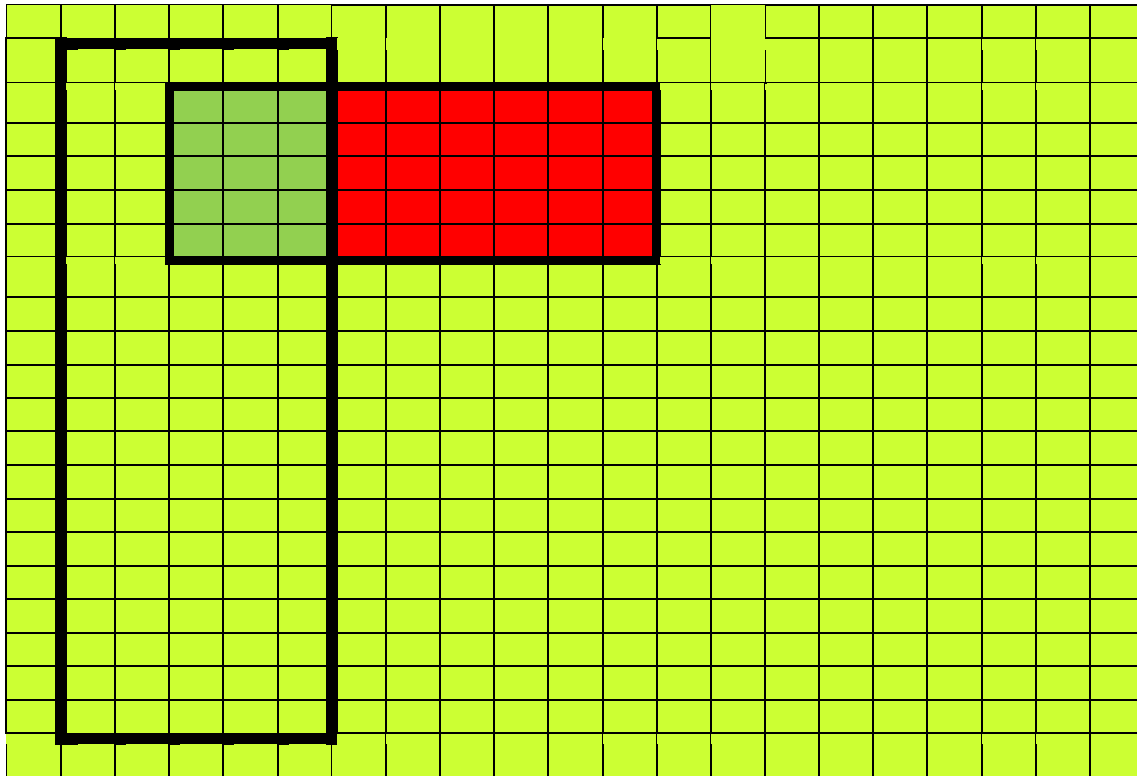

Plussenbeleid is niet van toepassing op uitbreiding I.

Voor uitbreiding II. geldt:

- Gebied met een agrarische gebiedsbestemming
- Bouwvlak van 1 ha binnen de agrarische gebiedsbestemming
- Nieuwe stal (50 x 40)
- Plussenbeleid niet van toepassing (binnen geldend bouwvlak : 1.500 m²)
Plussenbeleid van toepassing (500 m² buiten het bouwvlak)

Uitbreiding van een bouwvlak met meer dan 500 m²: Plussenbeleid is van toepassing op de hele uitbreiding buiten het bouwvlak (incl. de eerste 500 m²)

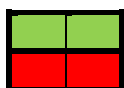
Gebied met een agrarische gebiedsbestemming

Bouwvlak van 1 ha binnen de agrarische gebiedsbestemming

Nieuwe stal (50 x 90)

Plussenbeleid niet van toepassing (binnen geldend bouwvlak : 1.500 m²)

Plussenbeleid van toepassing (3.000 m²)

Bijlage 6.

Raadsbesluit van 17 oktober 2017 over 'categorieën van gevallen' waarvoor een 'verklaring van geen bedenkingen' vereist is bij een besluiten over het verlenen van een (grote) buitenplanse afwijking van het bestemmingsplan zoals bedoeld in artikel 2:12, eerste lid en onder a, onderdeel 3, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Raadsvergadering : 17 oktober 2017

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 september 2017;

gelet op artikel 2.12, eerste lid en onder a, onderdeel 3, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht alsmede artikel 2.27, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en artikel 6.5, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht ;

b e s l u i t :

alle projecten waarvoor ten behoeve van een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht toepassing gegeven wordt aan artikel 2.12, eerste lid onder a, onderdeel 3, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht aan te wijzen als categorie van gevallen waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad is vereist tegen de afgifte van de omgevingsvergunning, tenzij:

- er sprake is van een (bouw)project voor uitbreiding van een niet-grondgebonden veehouderijbedrijf of een niet-grondgebonden veehouderijtak.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
17 oktober 2017

de griffier,

de voorzitter,